

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de ändringar som förutsätts i Europeiska gemenskapernas mervärdesskattedirektiv gällande ett specialsystem som skall tillämpas på investeringsguld skall införas i mervärdesskattelagen.

Försäljningen av investeringsguld skall befrias från skatt på motsvarande sätt som finansiella tjänsterna är befriade från skatt i det nuvarande systemet. Skattefriheten skall gälla investeringsguld i form av tackor och plattor samt investeringsmynt i guld. Skattefri skall även försäljningen av avtal som gäller överlåtelse av en äganderätt till eller fordran på investeringsguld vara. Befrielsen från skatt skall omfatta en begränsad rätt att dra av skatt som ingår i förvärv som anknyter till verksamheten. Skattefriheten skall även gälla investeringsguld som har förvärvats utomlands.

De som framställer investeringsguld och företag som bedriver partihandel med guld skall beviljas rätt att välja skattepliktighet för försäljningen av investeringsguld särskilt

för varje transaktion. Köparen skall på säljarens vägnar vara skattskyldig för skattepliktig försäljning av investeringsguld samt för försäljning av guldmateriell och halvfabrikatprodukter.

Den som säljer investeringsguld skall vara skyldig att fastställa sin kunds identitet i samband med betydande transaktioner.

Dessutom föreslås vissa andra ändringar i mervärdesskattelagen.

Det föreslås att en bestämmelse om ett förfarande för delgivning av beskattningsbeslut som motsvarar såväl nuvarande praxis som det förfarande som iakttas i annan beskattning, enligt vilken bestämmelse besluten skall sändas normalt utan mottagningsbevis, fogas till mervärdesskattelagen.

Dessutom föreslås i propositionen att bestämmelsen om försäljningsland vid förmedling av immateriella tjänster skall ändras så att den motsvarar gemenskapslagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2000.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Europeiska unionens råd antog i oktober 1998 ett direktiv gällande mervärdesbeskattningen av investeringsguld, rådets direktiv 98/80/EG om komplettering av det gemensamma systemet för mervärdesskatt och om ändring av direktiv 77/388/EEG — särskilda regler för investeringsguld; EGT nr L 281, 17.10.1998, s. 31, nedan investeringsgulddirektivet. Det specialsystem som skall tillämpas på investeringsguld blir en del av det gemensamma mervärdesskattesystemet, om vilket bestäms i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättnings-

skatter — Gemensamt system för mervärdesskatt, nedan det sjätte mervärdesskattedirektivet. Investeringsgulddirektivet skall verkställas i den nationella lagstiftningen den 1 januari 2000.

Till grund för investeringsgulddirektivet ligger kommissionens förslag av den 27 oktober 1992 (Proposal for a council directive supplementing the common system of value added tax and amending directive 77/388/EEC — special scheme for gold; KOM(92) 441 slutlig; EGT nr C 302, 19.11.1991, s. 9). Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén gav sina utlåtanden om förslaget (EGT nr C 91, 28.3.1994, s. 239 och EGT nr C 161,

14.6.1993, s. 25). Kommissionens förslag grundade sig på artikel 12.3.e i det sjätte mervärdesskattedirektivet, i vilken kommissionen ålades att, för att upphäva vissa undantag som tillämpas under övergångsperioden, avge ett separat förslag till bestämmelser om skattesatser som skall tillämpas på guld och om systemet. Det antagna investeringsgulddirektivet avviker i fråga om den valda beskattningstekniken avsevärt från kommissionens ursprungliga förslag.

Syftet med investeringsgulddirektivet är att främja användningen av guld såsom investeringsobjekt inom gemenskapen och att förhindra att guldmarknaderna till följd av en fördelaktigare skattemässig behandling flyttas utanför gemenskapen. Syftet med direktivet är också att eliminera den nuvarande konkurrenssnedvridningen som råder mellan medlemsstaterna på grund av skillnader i den skattemässiga behandlingen av guld.

I direktivet befrias försäljningen av investeringsguld från mervärdesskatt i princip på motsvarande sätt som de finansiella tjänsterna är befriade från skatt enligt den nuvarande gemenskapslagstiftningen. Skattefri är överlåtelsen av såväl fysiskt investeringsguld som därpå grundade värdepapper. Skattefriheten gäller utöver inhemska transaktioner dessutom förvärv av investeringsguld från andra medlemsstater samt import.

Eftersom det investeringsguld som avses i direktivet även kan användas för industriella syften, kan medlemsstaterna bevilja vissa personer som säljer eller framställer investeringsguld rätt att välja beskattning. För att förhindra skatteackumulering samt för att trygga en neutral skattemässig behandling av investeringsguld som har producerats och importerats i gemenskapen har de som säljer och framställer investeringsguld rätt att dra av den skatt som inkluderats i sådant investeringsguld som har köpts som skattepliktigt samt i förnödenheter som använts i framställningen av investeringsguld.

För att förhindra sådana skattebedrägerier som anknyter till guld och som har förekommit inom gemenskapen ingår i direktivet bestämmelser vars syfte är att förbättra övervakningen av guldhandeln. Övervakningen har effektiviserats genom att de som handlar med investeringsguld har ålagts en skyldighet att identifiera sina kunder i samband med betydande transaktioner. Dessutom strävar man efter att förhindra skattebedrägerier genom att ge medlemsstaterna en möjlighet

att tillämpa omvänd skattskyldighet i fråga om försäljning av investeringsguld samt guldmaterial och halvfärdiga guldprodukter.

I direktivet beviljas medlemsstaterna dessutom rätt att ta i bruk ett förenklat beskattningsförfarande på de reglerade guldmarknaderna. Detta förfarande grundar sig på det system som Förenade Kungadömet numera tillämpar på guldmarknaden i London och som grundar sig på ett undantagstillstånd som beviljats enligt artikel 27 i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

2. Den mervärdesskattemässiga behandlingen av guld i Europeiska gemenskapen

2.1. Situationen före investeringsgulddirektivet

Innan investeringsgulddirektivet godkändes var guld enligt det sjätte mervärdesskattedirektivet i princip normalt en skattepliktig förnödenhet, på vilken allmän skattesats tillämpades.

Enligt artikel 15.11 i direktivet skall leveranser av guld till centralbanker samt guld som centralbanken importerar dock vara befriade från skatt. Skattefriheten är förknippad med rätt att dra av skatt som ingår i förvärv som gjorts för verksamheten i fråga.

Enligt artikel 13.B.d.4 i det sjätte mervärdesskattedirektivet skall medlemsstaterna undanta transaktioner och förhandlingar rörande valuta, sedlar och mynt använda som lagligt betalningsmedel, med undantag av samlarföremål, från skatteplikt. Med "samlarföremål" skall avses guld-, silver eller andra metallmynt eller sedlar som normalt inte används som lagligt betalningsmedel samt mynt av numismatiskt intresse. På grundval av artikel 26a.A.b och bilaga I i direktivet kan på återförsäljningen av skattepliktiga guldmynt med numismatiskt värde tillämpas ett förfarande för marginalbeskattning i fråga om begagnade varor samt konstverk, samlarföremål och antikviteter. Förfarandet för marginalbeskattning utnyttjar såsom grund för skatten skillnaden mellan försäljnings- och inköpspriset i stället för försäljningspriset.

Avsevärda skillnader mellan medlemsstaterna har emellertid förekommit när det gäller mervärdesbeskattningen av guld. Medlemsstaterna får för det första enligt artikel 28.3.b och punkt 26 i bilaga F i det sjätte

mervärdesskattedirektivet under övergångsperioden fortsätta att undanta annat guld än det som används för industriella syften från skatt. Vissa medlemsstater har på grundval av artikel 28.2 i direktivet tillämpat reducerade skattesatser på en del av guldtransaktionerna under övergångsperioden. För det andra har medlemsstaterna beviljats tillstånd att på grundval av artikel 27 avvika från de allmänna bestämmelserna i det sjätte mervärdesskattedirektivet i syfte att förenkla skatteuppbörden och förhindra skattebedrägerier av en viss typ samt skatteundandragande. Enligt artikel 12.3.e i det sjätte mervärdesskattedirektivet har medlemsstaterna dessutom haft möjlighet att räknat från ingången av år 1993 ta i bruk ett system som tillämpas på inhemsk försäljning av guld och där köparen betalar skatt för säljarens räkning och samtidigt får rätt till avdrag med samma belopp som ingående skatt.

2.2. Specialsystemet som tillämpas på investeringsguld

På grundval av artikel 1 i investeringsgulddirektivet fogades till det sjätte mervärdesskattedirektivet en ny artikel 26b, vilken omfattar bestämmelser om det specialsystem som tillämpas på investeringsguld. Enligt artikel 2 i investeringsgulddirektivet upphävdes ovan nämnda artikel 12.3.e samt punkt 26 i bilaga F i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

2.2.1. Definitionen av investeringsguld

Man har i direktivet strävat efter att definiera investeringsguld så, att skattefriheten endast gäller sådana nyttigheter i guld som speciellt med avseende på deras höga renhet används som investeringsobjekt. En exakt definition av investeringsguld är nödvändig även för att säkerställa en enhetlig skattemässig behandling och för att eliminera de konkurrenssnedvridningar som råder inom gemenskapen.

I artikel 26b.A i det sjätte mervärdesskattedirektivet ingår definitionen av investeringsguld. Med investeringsguld avses enligt stycket i) i det första stycket guld i form av en tacka eller en "wafer", med en av guldmarknaderna godtagen vikt, med en renhet av minst 995/1 000, oavsett om det representeras av värdepapper eller inte.

Medlemsstaterna kan ur det specialsystem

som tillämpas på investeringsguld utesluta små tackor och plattor med en vikt av högst 1 gram. Syftet med denna bestämmelse är att göra det möjligt att av neutralitetsskäl utesluta guldföremål som används som exempelvis smycken ur tillämpningsområdet för skattefrihet.

Enligt stycket ii) i det första stycket avses med investeringsguld även guldmynt som uppfyller vissa kriterier. Enligt stycket avses med investeringsguld guldmynt med en renhet av minst 900/1 000 och som är präglade efter år 1800. De skall vara eller ha varit lagligt betalningsmedel i ursprungslandet och de skall normalt säljas till ett pris som inte överstiger det öppna marknadsvärdet för guldinnehållet i myntet med mer än 80 %.

Ett dylikt mynt skall inte enligt det andra stycket i punkt A anses vara föremål för försäljning på grund av det numismatiska värdet. Investeringsmynt i guld är således inte skattepliktiga samlarmynt och marginalbeskattningsförfarandet tillämpas inte på dem.

Definitionen av investeringsmynt i guld omfattar sådana guldmynt som med beaktande av deras renhet, ålder och försäljningspris kan köpas i investeringssyfte. Kriteriet för lagligt betalningsmedel förhindrar till exempel guldmedaljer från att omfattas av tillämpningsområdet för skattefrihet. Eftersom guldmynt säljs i stora mängder även för samlarändamål, har tillämpningen av specialsystemet på guldmynt noggrant reglerats i direktivet.

I det tredje stycket i punkten ingår bestämmelser om ett förfarande som förenklar den praktiska tillämpningen av skattefriheten för investeringsmynt i guld. Enligt stycket skall varje medlemsstat före den 1 juli varje år, med början år 1999, underrätta kommissionen om vilka mynt som uppfyller ovan nämnda kriterier och som är föremål för handel i den medlemsstaten. Kommissionen offentliggör före den 1 december varje år en täckande förteckning över dessa mynt i C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning. De mynt som ingår i den offentliggjorda förteckningen skall anses uppfylla dessa kriterier under hela det år som förteckningen gäller.

Förteckningen är inte uttömmande, och därför omfattas ett guldmynt som uppfyller kriterierna i stycket ii) av tillämpningsområdet för skattefrihet, fastän det inte ingår i förteckningen. Denna möjlighet har intagits i

direktivet främst för att de nya investeringsmynt i guld som har satts i omlopp det är listan gäller inte skall uteslutas ur tillämpningsområdet för skattefrihet.

2.2.2. Befriade transaktioner

I artikel 26b.B i det sjätte mervärdesskatte-direktivet föreskrivs om de specialarrangemang som skall tillämpas på transaktioner med investeringsguld. I punkten har räknats upp transaktioner som omfattas av skattefriheten för investeringsguld. Enligt det första stycket i punkten skall medlemsstaterna från mervärdesskatt undanta omsättning, gemenskapsinterna förvärv och gemenskapsintern import av investeringsguld.

Enligt det första stycket gäller skattefriheten utöver överlåtelse av fysiskt investeringsguld också överlåtelse av värdepapper som grundar sig på investeringsguld. Enligt stycket i fråga skall medlemsstaterna från mervärdesskatt undanta försäljningen av investeringsguld som representeras av certifikat för specificerat eller ospecificerat guld eller som är föremål för handel på guldkonton. Till tillämpningsområdet för skattefrihet hänförs särskilt guldlån och swapaffärer som innefattar en äganderätt till eller fordran på investeringsguld samt transaktioner med investeringsguld som omfattar future- eller terminkontrakt, vilka medför överlåtelse av äganderätten till eller fordran på investeringsguld. Förteckningen över exempel på värdepapper som är befriade från skatt och som grundar sig på investeringsguld är inte uttömmande.

Enligt det andra stycket i punkten skall medlemsstaterna från skatt även undanta tjänster utförda av förmedlare som handlar i en annan persons namn och för dennes räkning, när de för uppdragsgivarens räkning deltar i omsättning av investeringsguld. Skattefriheten gäller förmedling vid såväl försäljning som köp. Som en följd av att förmedlingstjänsterna är skattefria, belastar den skatt som annars ingår i försäljningen av förmedlingstjänsten inte i dold form försäljningspriset på det skattefria investeringsguldet.

2.2.3. Rätten att välja beskattning

I artikel 26b.C i det sjätte mervärdesskatte-direktivet ingår bestämmelser om säljarens och förmedlarens rätt att för försäljningen av

investeringsguld välja skattepliktighet. Valet av beskattning innebär att det normala mervärdesskattesystemet tillämpas på den verksamhet som valmöjligheten avser.

Valmöjligheten är avsedd att tillämpas när guld som uppfyller kriterierna för investeringsguld säljs som råvara för skattepliktigt industriell eller annan verksamhet, såsom elektronik- eller guldsmedsindustri. Till följd av rätten att välja beskattning belastas försäljningen av guld som används för industriella syften inte av någon dold skatt.

När investeringsguld säljs för investeringsändamål är rätten att välja beskattning nödvändig med tanke på en neutral skattemässig behandling av sådant investeringsguld som importerats och investeringsguld som producerats inom gemenskapen. Enligt direktivet har en näringsidkare, som i egenskap av köpare säljer investeringsguldet vidare skattefritt, rätt att dra av den skatt som inkluderats i det investeringsguld som han har köpt skattepliktigt. Som en följd av säljarens möjlighet att välja att bli beskattad ingår det inte någon dold skatt i investeringsguld som har köpts skattepliktigt av en producent som är etablerad inom gemenskapen eller av en parthandlare som närmare bestäms i direktivet, eftersom säljaren har rätt att dra av den skatt som inkluderats i förvärvet av insatsvaror i samma utsträckning som skattskyldiga företag.

Bestämmelserna om rätten att välja beskattning tillämpas även när investeringsguld säljs utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat.

Enligt första stycket i punkten skall medlemsstaterna till beskattningsbara personer som framställer investeringsguld eller omvandlar guld till investeringsguld ge en möjlighet att bli beskattade för omsättningar av investeringsguld till en annan beskattningsbar person.

Enligt andra stycket i punkten får medlemsstaterna till beskattningsbara personer som i sin yrkesverksamhet normalt omsätter guld för industriella syften ge en möjlighet att välja att bli beskattade för omsättningar av investeringsguld i form av täckor eller plattor som definierats i stycket i) i första stycket i punkt A. Förutsättningen för valmöjligheten är att köparen är en annan näringsidkare. Medlemsstaterna kan begränsa tillämpningsområdet för valmöjligheten i fråga om en i detta stycke avsedd person som säljer investeringsguld.

Enligt tredje stycket i punkten skall medlemsstaterna ge förmedlaren en möjlighet att välja att bli beskattad för de tjänster som anges i punkt B andra stycket, om den person som omsätter guld har utnyttjat sin möjlighet att välja att bli beskattad enligt första eller andra stycket. Valmöjligheten i fråga om förmedlingstjänster tillämpas endast på förmedling vid försäljning. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att dold skatt uppkommer i fråga om förmedlingstjänster i samband med försäljning av skattepliktigt investeringsguld.

Enligt fjärde stycket i punkten skall medlemsstaterna dessutom anta närmare bestämmelser om användningen av dessa valmöjligheter samt underrätta kommissionen om tillämpningsföreskrifterna för utnyttjandet av dessa valmöjligheter i den egna medlemsstaten.

2.2.4. Avdragsrätten för den som säljer skattefritt investeringsguld

I artikel 26b.D i det sjätte mervärdesskatte-direktivet ingår bestämmelser om de avdragsrätterna som beviljas den som säljer skattefritt investeringsguld. I första stycket i punkten bestäms om den allmänna avdragsrätt som beviljas näringsidkare som bedriver parti- och minuthandel med investeringsguld och i andra stycket om avdragsrätt som beviljas personer som producerar och omvandlar investeringsguld. Förutsättningen för att avdragsrätt skall beviljas är att näringsidkarens följande överlåtelse av ifrågavarande guld skulle ha befriats från skatt enligt artikel 26b i direktivet.

Enligt stycke a i stycke 1 i punkten skall beskattningsbara personer ha rätt att göra avdrag för skatt som skall betalas eller har betalats för investeringsguld som omsatts till dem av en person som har utnyttjat valmöjligheten enligt C. Denna avdragsrätt tillsammans med den rätt att välja beskattning som föreskrivs i punkt C i artikeln gör det möjligt att investeringsguld som har köpts skattepliktigt av en näringsidkare inom gemenskapen, inte inkluderar mer dold skatt än importerat investeringsguld. Avdragsrätten gäller även guld som överlåtits åt en näringsidkare med iakttagande av det förfarande som avses i artikel 26b.G och för vilket redogörs nedan.

Enligt stycke b i stycket skall beskattningsbara personer ha rätt att göra avdrag

för skatt som skall betalas eller som har betalats för omsättning till dem, gemenskapsinternt förvärv eller import av annat guld än investeringsguld som därefter av dem eller på uppdrag av dem har omvandlats till investeringsguld.

Enligt stycke c i stycket gäller avdragsrätten även skatt som skall betalas eller som har betalats för tjänster som tillhandahållits beskattningsbara personer och som innebär en förändring av guldets form, vikt och renhet, också när det gäller investeringsguld. Avdragsrätten täcker således utöver arbetsprestationer som har köpts för framställning av investeringsguld av annat guld dessutom arbetsprestationer som avser färdigt investeringsguld.

Syftet med den avdragsrätt som föreskrivs i stycke b och c i stycket är att förhindra att dold skatt tas in i priset på investeringsguld i situationer där arbetsprestationer hänför sig till investeringsguld som en parti- eller minuthandlare har sålt vidare skattefritt. Tillämpningsområdet för den avdragsrätt som gäller den guldråvara som avses i stycke b i stycke 1 i punkten är delvis överlappande med den avdragsrätt som avses i stycke 2 och som tillämpas på dem som framställer och omvandlar guld.

Enligt stycke 2 i punkten skall beskattningsbara personer som framställer investeringsguld eller omvandlar guld till investeringsguld ha rätt att göra avdrag för skatt som skall betalas eller som har betalats av dem för omsättning, gemenskapsinternt förvärv eller import av varor eller tjänster som är knutna till framställningen eller omvandlingen av guld, som om deras efterföljande omsättning av guld, vilken enligt denna artikel är befriad från skatt, hade varit skattepliktig. Den som framställer eller omvandlar investeringsguld kan således dra av de skatter som inkluderats i alla de förvärv som han har gjort med tanke på framställningen eller omvandlingen. Avdragsrätten gäller inte skatt som inkluderats i förvärv som skall betraktas som kostnader för skattefri försäljning av investeringsguld. Som en följd av bestämmelsen kan den som framställer eller omvandlar investeringsguld sälja investeringsguld till konsumenterna under samma förutsättningar som andra detaljhandlare utan att verksamheten av skattemässiga skäl måste bolagiseras.

Den avdragsrätt som avses i stycke 1 och 2 i punkten skall i praktiken tillämpas när

investeringsguld säljs till en privatperson eller till en sådan näringsidkare som inte har rätt att dra av den skatt som inkluderats i investeringsguld. Som en följd av bestämmelsen ingår i konsumentpriset på investeringsguld skatt vad gäller sådana kostnader som anknyter till minutförsäljningen. Dold skatt uppkommer emellertid inte när det gäller kostnaderna för framställning eller omvandling av investeringsguld, guldråvaran inberäknad, och inte heller när det gäller investeringsguld som har köpts skattepliktigt.

2.2.5. Särskilda skyldigheter för dem som handlar med investeringsguld

För att effektivisera övervakningen av guldhandeln bestäms i artikel 26b.E i det sjätte mervärdesskattedirektivet om särskilda skyldigheter för dem som handlar med investeringsguld. Syftet med dessa förpliktelser är bl.a. att förhindra att investeringsguld köps skattefritt för att säljas på den svarta marknaden som råvara för guldföremål. Som en följd av dessa särskilda skyldigheter kan skattemyndigheterna få uppgifter om köpare som köper betydande mängder investeringsguld.

Enligt första stycket i punkten skall medlemsstaterna åtminstone säkerställa att de som handlar med investeringsguld bokför alla betydande transaktioner med investeringsguld och bevarar handlingarna så att kunden i dessa transaktioner skall kunna identifieras. I samband med rådets behandling av investeringsgulddirektivet infördes i protokollet ett gemensamt uttalande av rådet och kommissionen, enligt vilket transaktioner med ett värde på minst 15 000 ecu betraktas som betydande när punkt E tillämpas.

Enligt andra stycket i punkten skall handlarna bevara denna information under minst fem år.

I fjärde stycket i punkten ges medlemsstaterna möjlighet att meddela strängare föreskrifter än dessa minimiförpliktelser. Tilläggsförpliktelserna kan gälla till exempel förande av särskilda register eller särskilda bokföringskrav.

Enligt tredje stycket i punkten kan medlemsstaterna godta likvärdiga skyldigheter enligt bestämmelser som antagits i enlighet med annan gemenskapslagstiftning för att uppfylla kraven i första stycket. Beträffande

annan gemenskapslagstiftning hänvisas i stycket till rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (EGT L 166, 28.6.1991, s. 77), nedan penningtvättsdirektivet. I detta direktiv uppställs för förhindrande av penningtvätt bl.a. för kredit- och finansiella institut motsvarande förpliktelser gällande identifiering av kunderna och bokföring av transaktionerna bl.a. i det fall att det sammanlagda värdet av transaktionen eller av transaktioner som sinsemellan är sammanhängande uppgår till minst 15 000 ecu.

2.2.6. Omvänd skattskyldighet

I artikel 26b.F i det sjätte mervärdesskattedirektivet beviljas en medlemsstat rätt att utpeka köparen som skattskyldig på säljarens vägnar i transaktioner som gäller guld. Syftet med bestämmelsen är att förhindra sådana situationer av skattebedrägeri som förekommit inom gemenskapen, där säljaren underlåter att redovisa mervärdesskatten till staten, medan köparen likväl gör ett avdrag från denna skatt.

Enligt punkten kan medlemsstaterna i enlighet med de förfaranden och villkor som medlemsstaterna fastställer utpeka köparen som skattskyldig för en viss försäljning av guld. Bestämmelsen är ett undantag från artikel 21.1.a i det sjätte mervärdesskattedirektivet, enligt vilket säljaren i regel är skattskyldig. Omvänd skattskyldighet kan tas i bruk vid överlåtelse av guldmateriel eller halvfärdiga produkter med en renhet på minst 325 tusendelar. Därtill kan omvänd skattskyldighet gälla överlåtelse av investeringsguld när den i punkt C nämnda valmögligheten har utnyttjats.

När en medlemsstat utnyttjar den valmöglighet som föreskrivs i punkten skall den vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den person som utpekats som skattskyldig uppfyller de förpliktelser som gäller deklaration och betalning av skatt enligt artikel 22.

2.2.7. Beskattningsförfarandet som tillämpas på reglerade guldmarknader

I artikel 26b.G i det sjätte mervärdesskattedirektivet ingår bestämmelser om ett förenklat beskattningsförfarande, som kan tillämpas på reglerade guldmarknader. Före-

de Kungadömet tillämpar för närvarande motsvarande förfarande på guldmarknaden i London på grundval av artikel 27 i det sjätte mervärdesskattedirektivet. Det har varit nödvändigt att ta i bruk systemet, eftersom ett stort antal transaktioner genomförs på dessa guldmarknader på en så kort tid att det skulle vara oskäligt svårt att tillämpa ett normalt mervärdesskatteförfarande.

I direktivet beviljas alla medlemsstater rätt att ta i bruk ett förenklat beskattningsförfarande på de guldmarknader som medlemsstaterna reglerar. På dessa transaktioner tillämpas inte den befrielsen från skatt för investeringsguld som avses i det specialsystemet, utan de är i princip skattepliktiga. Inom ramen för det förenklade förfarandet befrias dock alla transaktioner mellan medlemmar på marknaden samt mellan en medlem på marknaden och en annan näringsidkare från skatt tills guldet överläts fysiskt utanför marknaden. Det förenklade förfarandet tillämpas således inte på exempelvis gemenskapsförsäljning av investeringsguld och inte heller på export. Därtill befrias säljarna från registrerings- och deklarationsskyldigheten. Förfarandet är således ett slags suspensions-system för skatt, där skyldigheten att betala skatt flyttas fram till en senare tidpunkt.

Förfarandet innebär i praktiken att en nollskattess tillämpas på ovan beskrivet sätt på transaktioner på marknaden. I bruktagande av det förenklade förfarandet förutsätter att kommittén för mervärdesskatt konsulteras i enlighet med artikel 29 i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

3. Den nuvarande mervärdesskattebehandlingen av guld i Finland

Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) räknas guld som används såväl för industriella ändamål som i investeringssyfte i regel som sådana skattepliktiga nyttigheter på vilka grundskattesatsen tillämpas. Mervärdesskattelagen innehåller inga särskilda bestämmelser om investeringsguld.

Undantaget från skatt är med stöd av lagens 59 § 1 mom. 4 punkten endast sådant guld som överläts till centralbanken samt med stöd av lagens 94 § 1 mom. 8 punkten sådant guld som importeras av centralbanken. Säljaren av sådant skattefritt guld har enligt lagens 131 § rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv som gjorts i samband med verksamheten.

Enligt 59 § 1 mom. 1 punkten är försäljning av mynt som är gångbara betalningsmedel undantagen från skatteplikt. Skattefriheten tillämpas dock inte på försäljning av sådana mynt vilkas försäljningsvärde bestäms enligt deras samlar- eller metallvärde.

På försäljning av guldmynt som betraktas som samlarföremål kan beskattning enligt marginalskattesystemet tillämpas. Med samlarföremål avses enligt 79 d § 1 mom. 2 punkten bl.a. samlingar och föremål av numismatiskt intresse.

4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

4.1. Propositionens mål

I propositionen föreslås att mervärdesskattelagen ändras så att den motsvarar gemenskapslagstiftningen. Avsikten är att investeringsguld skall undantas från skatteplikt inom ramen för artikel 26b i det sjätte mervärdesskattedirektivet så, att inhemskt investeringsguld som används både för industriella ändamål och i investeringssyfte säkerställs en neutral skattemässig behandling i förhållande till sådant investeringsguld som framställts inom och utanför gemenskapen.

Målet med propositionen är dessutom att effektivisera övervakningen av handeln med guld i Finland. Avsikten är att med de särskilda regler som skall tillämpas på investeringsguld eliminera sådana fall av skattebedrägeri i anslutning till guldhandeln som numera förekommer i Finland. Införandet av skattefrihet bör inte heller röja väg för nya möjligheter för kringgående av skatt inom handeln med guld. De åtgärder som hänförs till övervakningen skall vidtas så att företagen eller skatteförvaltningen inte åsamkas extra administrativa kostnader.

4.2. De viktigaste förslagen

4.2.1. Definition av investeringsguld

Avsikten är att definitionen av investeringsguld tas in mervärdesskattelagen i dess lydelse enligt direktivet.

Med investeringsguld avses sålunda guld i form av en tacka eller platta med en renhet av minst 995 tusendelar. Små tackor eller plattor utesluts inte från tillämpningsområdet för skattefrihet, eftersom även de kan användas inom ramen för sådana arrangemang

vars syfte är att genom bedrägeri lämna skatten obetald. Tillämpningen av denna särordning gör det möjligt att övervaka handeln med även små guldsockor och -plattor.

Med investeringsguld förstås även guldmynt som har en renhet av minst 900 tusendelar. Enligt direktivet skall varje medlemsstat före den 1 juli varje år underrätta kommissionen om vilka mynt som uppfyller dessa kriterier och som förekommer på marknaden i den medlemsstaten. Skattestyrelsen skall årligen samla in uppgifter om de guldmynt som uppfyller kriterierna för investeringsmynt i guld och som är föremål för handel i Finland. Eftersom Finland inte har någon egentlig marknad för investeringsmynt i guld, skall kartläggningen basera sig främst på prisnivån på auktioner för samlar-mynt. Finansministeriet skall årligen tillstålla kommissionen uppgifterna. För att säkerställa att informationen når de företag som idkar handel med guldmynt skall Skattestyrelsen årligen publicera den av kommissionen sammanställda förteckningen över investeringsmynt i guld.

Definition av investeringsguld skall ingå i 43 b § som fogas till mervärdesskattelagen.

4.2.2. Skattefrihet för investeringsguld

Avsikten är att sådana transaktioner som gäller investeringsguld undantas från skatt i den omfattning som anges i direktivet. Till följd av ändringen skall försäljning, gemenskapsinterna förvärv och import av investeringsguld, vilka för närvarande i regel är skattepliktiga, i princip vara undantagna skatt. Även förmedling av investeringsguld skall vara undantagen.

Skattefriheten föreslås också gälla försäljning och förmedling av avtal om överlåtelse av en äganderätt till eller fordran på investeringsguld. Denna bestämmelse skall omfatta alla sådana värdepapper som hänför sig till investeringsguld och som enligt direktivet är skattefria.

Bestämmelser om skattefrihet skall tas in i den nya 43 a § som fogas till mervärdesskattelagen.

Den skattefrihet som skall tillämpas i fråga om investeringsguld motsvarar den gällande mervärdesskattelagens bestämmelse om skattefrihet för finansiella tjänster i det hänseendet att säljaren i regel inte har rätt att dra av skatten för produktionsinsatser som används i verksamheten. Med stöd av direktivet be-

viljas säljare av skattefritt investeringsguld dock en begränsad avdragsrätt i fråga om vissa förvärv i anslutning till verksamheten. Avsikten är att de bestämmelser som motsvarar den i direktivet föreskrivna avdragsrätten tas in i den nya 131 a § som fogas till mervärdesskattelagen, enligt vilken en näringsidkare medges rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärvet i fråga.

Avsikten är att de näringsidkare i Finland som idkar rörelsemässig försäljning av skattefritt investeringsguld skall införas i registret över mervärdesskattskyldiga.

Den särordning som tillämpas på investeringsguld skall inte påverka skattefriheten för guld som säljs till eller importeras av centralbanken, fastän gullet är sådant investeringsguld som avses i lagen.

4.2.3. Skattepliktig försäljning och förmedling av investeringsguld

För att säkerställa en neutral skattemässig behandling av den inhemska produktionen av investeringsguld skall en säljare av investeringsguld ges rätt att välja skattepliktighet enligt den vidaste tillämpningen av direktivet.

Avsikten är att bestämmelserna om valmöjlighet i fråga om beskattning skall tas in i den nya 43 c § som fogas till mervärdesskattelagen. Valet av skattepliktighet innebär att på verksamheten i fråga tillämpas normalt mervärdesskatteförfarande. En näringsidkare som har utnyttjat beskattningsoptionen skall ha rätt att få återbäring för eller dra av skatter som inkluderats i förvärvet på samma sätt som andra företag som idkar skattepliktig rörelse.

Enligt direktivet gäller rätten att välja skattepliktighet endast sådan försäljning som riktar sig till näringsidkare. I direktivet förpliktas medlemsstaterna att ge personer som framställer eller omvandlar investeringsguld i form av sockor eller plattor eller investeringsmynt i guld möjlighet att välja skattepliktighet. Utöver detta skall beskattningsoption också ges sådana näringsidkare som normalt säljer allt slags guld för industriella syften. Den sistnämnda rätten skall enligt direktivet gälla endast försäljning av investeringsguld i form av sockor eller plattor.

Valet av skattepliktighet skall vara lönsamt vid försäljning av investeringsguld till en näringsidkare för antingen skattefri eller skattepliktig vidareförsäljning. Härvid skall

köparen ha rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i det skattepliktiga investeringsguldet. Eftersom säljaren har haft möjlighet att göra avdrag för de totala skatter som inkluderats i produktionsinsatsen, får sådant investeringsguld som köpts för inhemsk vidareförsäljning inte inkludera mera dolda skatter än de som uppbärs i samband med investeringsguld som förvärvats från utlandet. Det skall vara förmånligt att välja skattepliktighet även i situationer där investeringsguld används för industriella syften.

Rätten att välja skattepliktighet skall enligt direktivet även gälla förmedling som idkas av personer som förmedlar skattepliktigt investeringsguld. Sålunda belastas priset på skattepliktigt investeringsguld inte av dolda skatter vad beträffar förmedlingstjänsten. En säljare av skattepliktigt investeringsguld som är köpare av en skattepliktigt förmedlingstjänst föreslås ha rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärvet.

Det föreslås att valet av skattepliktighet även skall gälla försäljning till en annan medlemsstat eller till länder utanför gemenskapen under samma förutsättningar som gäller för inhemska transaktioner. På sådan försäljning skall då tillämpas mervärdesskattelagens bestämmelser om skattefrihet för gemenskapsintern försäljning och exportförsäljning.

Det förelås att beskattningsoptionen beträffande både försäljning och förmedling av investeringsguld kan gälla särskilt för varje transaktion. I praktiken idkar en försäljare eller förmedlare av investeringsguld oftast både skattefri och skattepliktig rörelse. Den allmänna rätten till avdrag eller återbäring skall då gälla endast sådana förvärv som görs i anslutning till skattepliktig rörelse.

Avsikten är att näringsidkare som idkar skattepliktig försäljning och förmedling av investeringsguld skall införas i registret för mervärdesskattskyldiga. Skattepliktigheten för försäljningen skall framgå av en anteckning på fakturan. Valet av skattepliktighet i fråga om vissa transaktioner förutsätter sålunda inte någon särskild anmälan till skattemyndigheterna.

4.2.4. Omvänd skattskyldighet

I direktivet beviljas medlemsstaterna rätt att tillämpa omvänd skattskyldighet vid försäljning av investeringsguld samt guldmaterial eller halvårdiga guldprodukter med en

renhet av minst 325 tusendelar. I syfte att förhindra skattebedrägerier föreslås att den omvända skattskyldigheten tas i bruk i Finland så gott som i enlighet med den vidaste tillämpning som tilläts enligt direktivet.

Tillämpningen av omvänd skattskyldighet är däremot inte nödvändig när det gäller att förhindra skattebedrägerier i samband med försäljningen av investeringsmynt i guld eftersom möjligheten att välja skattepliktighet inte enbart gäller de näringsidkare som säljer sådana mynt, utan endast sådana investeringsmynt i guld som säljs av personer som framställer eller omvandlar investeringsguld. Sålunda skulle det inte finnas några betydande mängder av sådana skattepliktiga investeringsmynt i guld på marknaden som kunde användas för sådan bedräglig verksamhet som kan bekämpas med hjälp av ibruktagandet av systemet med omvänd skattskyldighet.

Bestämmelserna om omvänd skattskyldighet skall tas in i den nya 8 a § som fogas till mervärdesskattelagen. Avsikten är att omvänd skattskyldighet skall tillämpas alltid då en säljare som säljer investeringsguld i form av tackor eller plattor har valt skattepliktighet för försäljningen. Omvänd skattskyldighet skall däremot inte tillämpas på skattepliktig förmedling av investeringsguld.

Meningen är att omvänd skattskyldighet dessutom skall tillämpas på försäljning av guldmaterial eller halvårdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar. Sålunda omfattar tillämpningsområdet i så stor utsträckning som möjligt de typiska halter och former av guldråvara som numera förekommer på marknaden.

Tillämpandet av omvänd skattskyldighet skall med hänsyn till att de administrativa åtgärderna inte blir för invecklade begränsas till de köpare som har införts i registret över mervärdesskattskyldiga. Säljaren kan således kontrollera med skattemyndigheterna huruvida förutsättningar för tillämpande av omvänd skattskyldighet föreligger.

4.2.5. Särskilda skyldigheter för säljare av investeringsguld

Enligt direktivet kan en medlemsstat godta sådana åtgärder som vidtagits med stöd av penningtvättsdirektivet för att uppfylla de särskilda skyldigheter som gäller säljare av investeringsguld. Avsikten är att de skyldigheter som regleras inom mervärdesbeskatt-

ningen även skall gälla andra näringsidkare än de som ålagts skyldigheter med stöd av den inhemska lagstiftningen gällande penningtvätt. De föreslagna skyldigheter som hänför sig till handeln med investeringsguld motsvarar inte heller med tanke på kreditinstitut och finansiella institut helt och hållet lagstiftningen om penningtvätt. Det är även i övrigt ändamålsenligt att de skyldigheter som gäller förebyggande av skattebedrägerier i sin helhet regleras i mervärdesskattelagen.

Avsikten är att i den nya 209 c § föreskriva om minimiförpliktelseerna enligt direktivet. Det föreslås att de strängare föreskrifterna enligt direktivet inte tas i bruk i detta skede.

I de bestämmelser som gäller särskilda skyldigheter för säljare av investeringsguld skall dock förpliktelseerna enligt den gällande penningtvättlagstiftningen beaktas. Avsikten är att plikten att identifiera kunden skall gälla sådana affärstransaktioner som likställs med de transaktioner för vilka gäller den allmänna identifieringsplikt om vilken föreskrivs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998), nedan penningtvättlagen. En kunds identitet skall sålunda alltid konstateras då värdet av en transaktion eller det sammanlagda värdet av flera sinsemellan sammanhängande transaktioner uppgår till minst 90 000 mark, vilket motsvarar ca 15 000 ecu. Avsikten är att identifieringsplikten inte skall gälla sådana kunder som avses i 6 § 6 mom. penningtvättlagen. Dessutom föreslås att i mervärdesskatteförordningen tas in sådana närmare bestämmelser om identifieringsplikten som motsvarar de närmare föreskrifter som meddelats med stöd av penningtvättlagen.

Enligt den nya 170 a § som fogas till mervärdesskattelagen förpliktas den som säljer investeringsguld att lämna uppgifter om materialet till skattemyndigheterna. För underlåtenhet att fullgöra de skyldigheter som gäller säljare av investeringsguld kan påföras ett i 218 § i lagen avsett straff för mervärdesskatteförseelse.

4.2.6. Beskattningsförfarande för en reglerad guldmarknad

Det föreslås att det förenklade beskattningsförfarande som iaktas på en reglerad guldmarknad inte tas i bruk, eftersom det i Finland i dag inte finns någon sådan reglerad

rad guldmarknad som avses i direktivet.

5. Övriga ändringar

5.1. Delgivningsförfarande

Enligt 193 § 1 mom. mervärdesskattelagen söks ändring i beslut om mervärdesbeskattning som skatteverket har fattat genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Enligt 2 mom. är besvärstiden för den skattskyldige tre år från utgången av räkenskapsperioden eller, om beslutet avser flera räkenskapsperioder, från utgången av den sista av dem, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet. Över beslut som gäller förhandsavgörande eller beslut som avses i 175 § 2 mom. får näringsidkaren anföra besvär inom 30 dagar från delfäendet. För skatteombud är besvärstiden 30 dagar från det beslutet fattades.

I mervärdesskattelagen ingår inga bestämmelser om delgivning av beskattningsbeslut, utan till dessa delar tillämpas delgivningsbestämmelserna i lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966). Enligt 1 § 1 mom. i sist nämnda lag tillämpas den i situationer där utslag i ett förvaltningsärende som angår ett enskilt fall skall bringas till vederbörandes kännedom. I lagens 8 § föreskrivs att då ett beslut är sådant att sakägaren kan söka ändring i det inom viss tid från det han eller hon fått del av beslutet, skall delgivningen av beslutet, om den inte sker på ett i 4 § 1 mom. 3 punkten föreskrivet sätt till den som saken gäller, dennes bud eller på motsvarande sätt, verkställas genom postens förmedling med anlitan av förfarandet med mottagningsbevis eller, då myndigheten anser att skäl därtill föreligger, genom stämningssdelgivning.

Enligt den praxis som för närvarande iaktas inom skatteförvaltningen i fråga om delgivning av beslut iaktas följande förfarande. Beslut som gäller förhandsavgående, registrering, bildande eller upplösning av skattskyldighetsgrupp samt sådana beslut om efterbeskattning där efterbeskattning har verkställts alldeles före utgången av den tid som gäller för efterbeskattning och därmed också just före utgången av besvärstiden, och där besvärstiden enligt lagen skall vara minst 60 dagar efter delfäendet, har delgivits vederbörande mot ett mottagningsbevis, eftersom besvärstiden börjar löpa vid tidpunkten för delfäendet. Andra beslut gällande skatt för räkenskapsperioden har inte sänts mot mot-

tagningsbevis utan per post antingen som rekommenderat eller orekommenderat brev. Detta beror på att besvärstiden för den skattskyldige i dylika fall inte börjar löpa vid tidpunkten för delfäendet av beslutet, utan vid utgången av räkenskapsperioden. Detta har gällt bl.a. beslut om debitering och återbäring i samband med månadsövervakning, andra beslut om efterbeskattning än sådana som verkställts vid utgången av ovan nämnda besvärstid, beslut om ansökningar om återbäring samt rättelsebeslut eller beslut om ny behandling.

Länsrätten i Nylands län har i sina utslag 6.10.1998 T 714/4 och 11.12.1998 T 924/4 ansett att sådana debiteringsbeslut i samband med månadsövervakning som baserar sig på uppskattning och som sänts som vanligt brev och sådana efterbeskattningsbeslut som fattats på grundval av en revisionsberättelse inte hade delgivits den skattskyldige på ett i lagen föreskrivet sätt, fastän det inte varit fråga om beslut som fattats i slutet av besvärstiden på tre år. Därför hade besvärstiden om 60 dagar enligt 193 § 2 mom. mervärdesskattelagen inte börjat löpa.

Iakttagandet av de riktlinjer som tillämpats i ovan nämnda länsrätts utslag innebär att alla överklagbara beslut som gäller mervärdessbeskattning skall sändas mot mottagningsbevis. I annat fall börjar besvärstiden om 60 dagar från delgivningen av beslutet inte alls löpa. Detta skulle öka skatteförvaltningens kostnader med ca 11,5 milj. mk om året. Då skall ca 375 000 beslut om året sändas mot mottagningsbevis, medan motsvarande antal för närvarande uppgår till ca 1 000 beslut om året. Dessutom skulle detta leda till att man inom mervärdessbeskattningen skulle tillämpa ett annat delgivningsförfarande än i den övriga beskattningen.

I syfte att undvika att kostnaderna för skatteförvaltningen stiger och för att säkerställa att den praxis som för närvarande tillämpas fortsätter, föreslås att delgivningsförfarandet i fråga om beslut som gäller mervärdessbeskattning ändras så att det motsvarar det förfarande som tillämpas i fråga om den övriga beskattningen på så sätt att beskattningsbesluten i regel sänds för delgivning utan användning av mottagningsbevis.

Det föreslås att 193 § 2 mom. mervärdesskattelagen ändras så att ett beslut som gäller beskattning kan delges utan användning av mottagningsbevis. Då anses beslutet ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet

lämnades in till posten, om inte något annat visas. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 64 § 2 mom. lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och 50 § 1 mom. lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

Avsikten är inte att ändra eller strama åt det delgivningsförfarande som för närvarande tillämpas inom skatteförvaltningen. Det skall fortfarande vara ändamålsenligt att beslut som gäller förhandsavgöranden och i 175 § 2 mom. mervärdesskattelagen avsedda beslut i registerärenden samt i ärenden som gäller bildande eller upplösning av en skattskyldighetsgrupp sänds mot mottagningsbevis. Likaså är det skäl att mot mottagningsbevis sända sådana beslut som fattas i slutet av en tid om tre år för efterbeskattning och sökande av ändring och i fråga om vilka den faktiska och den med hänsyn till ovan nämnda besvärstid längre besvärstiden blir 60 dagar från delgivningen av beslutet. Av rättssäkerhetsskäl vore det då ändamålsenligare att förvissa sig om delgivningen av beslutet med användning av ett mottagningsbevis. Det som anförs ovan motsvarar den praxis som för närvarande tillämpas inom skatteförvaltningen.

5.2. Försäljningsland för förmedling av immateriella tjänster

Försäljningslandet för de immateriella tjänster som anges i 68 § 3 mom. i den gällande mervärdesskattelagen fastställs enligt köparens fasta driftsställe eller, i avsaknad av ett sådant, köparens hemort, om köparen är en näringsidkare eller om köparen har sin hemort utanför gemenskapen.

I 68 § 3 mom. 10 punkten föreskrivs om anskaffning av i paragrafen avsedda tjänster i någon annans namn och för någon annans räkning. Bestämmelsen tillämpas på varje sådan förmedlingstjänst där köparen är en som köper tjänster avsedda i 1—9 punkten i momentet. Däremot skall bestämmelsen på grundval av sin ordalydelse inte tillämpas på sådan förmedlingstjänst där köparen är en som säljer sådana immateriella tjänster som förmedlingen gäller.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 9.2 e i det sjätte mervärdesskattedirektivet. Ordalydelsen i den finska versionen av direktivet och i nämnda bestämmelse i mervärdesskattelagen har utformats på basis av den engelska versionen av det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Den mervärdesskattekommitté som avses i artikel 29 i det sjätte mervärdessskattedirektivet har år 1998 enhälligt antagit den tolkningen att artikel 9.2 e i direktivet allmänt bör tillämpas i fråga om förmedling av immateriella tjänster oberoende av om köparen av en förmedlingstjänst är en som köper eller en som säljer de immateriella tjänster som förmedlingen gäller. Tolkningen grundar sig på de andra språkversionerna av direktivet enligt vilka begreppet förmedlingstjänst är mer omfattande än i den finska versionen av direktivet.

I syfte att säkerställa en enhetlig beskattningspraxis inom gemenskapen föreslås att ordalydelsen i 68 § 3 mom. 10 punkten mervärdessskattelagen ändras så att nämnda lagrum gäller försäljning av förmedlingstjänster även i sådana situationer där köparen av en förmedlingstjänst är en som säljer den tjänst som förmedlingen gäller.

Avsikten är att denna ändring skall tillämpas på tjänster som sålts efter att denna lag trätt i kraft. Den skattskyldige skall dock i enlighet med principerna för gemenskapslagstiftningen kunna åberopa den nya ordalydelsen i 68 § 3 mom. 10 punkten även före ikraftträdandet, om detta med tanke på beskattningen är förmånligare för personen i fråga.

6. Propositionens verkningar

6.1. Ekonomiska verkningar

Om investeringsguld undantas från skatt, minskar detta skatteintäkterna i den mån som guld av detta slag för närvarande säljs till privatpersoner och andra sådana köpare som enligt lagförslaget inte har rätt att dra av eller få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärvet av skattepliktigt investeringsguld. Verkningarna på skatteavkastningen beräknas vara små, eftersom den mängd guld som för närvarande säljs i investerings syfte i Finland är begränsad.

Införandet av omvänd skattskyldighet skulle förebygga möjligheterna att använda guld i skattebedrägerisyfte.

Införandet av omvänd skattskyldighet i fråga om försäljning av investeringsguld och guldmateriell samt halvferdiga guldprodukter liksom även införandet av skattefrihet för import av investeringsguld skulle i viss mån minska kostnaderna för företag som köper

guld, eftersom köparen då beträffande den mervärdessskatt som ingår i förvärvet av guld befrias från finansieringskostnaden.

Skattefriheten för investeringsguld kan öka efterfrågan på investeringsguld i form av tackor och plattor samt på investeringsmynt i guld.

Förslaget till delgivningsförfarande bibehåller skatteförvaltningens praxis i fråga om användning av mottagningsbevis och ökar således inte kostnaderna för skatteförvaltningen.

6.2. Administrativa verkningar

En sådan årlig kartläggning av den finska marknaden för investeringsmynt i guld som används vid uppgörandet av en förteckning skulle medföra en ny resurskrävande arbetsuppgift för Skattestyrelsen. Den nya uppgiften beräknas dock inte medföra någon betydande ökning i arbetsuppgifterna.

Införandet av särordningen kan i viss mån medföra ökade administrativa kostnader för alla som säljer investeringsguld.

7. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Insamlingen av uppgifterna gällande marknaden för investeringsmynt i guld har verkställts av Skattestyrelsen.

Utlåtande om propositionen har begärts av inrikesministeriets polisavdelning, handels- och industriministeriets industriavdelning, finansministeriets finansmarknadsavdelning, Skattestyrelsen, Tullstyrelsen, Finlands Bank, Bankföreningen i Finland rf, Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto - Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund ry, Kello- ja Jalometallitukkukauppiat ry, Kultaseppien Liitto ry, Numismatiska Föreningen i Finland rf, Rahaliike Holmasto Myntthandel Oy och Ab Myntverket i Finland.

8. Samband med internationella avtal och förpliktelser

De ändringar gällande investeringsguld som föreslås i mervärdessskattelagen följer av de ändringar i det sjätte mervärdessskattedirektivet som genomförts genom investeringsgulddirektivet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

2 §. I 2 § ingår bestämmelser om vem som är skattskyldig. Det är säljaren som är skyldig att betala skatt på rörelsemässig försäljning, om inte något annat föreskrivs i 2 a eller 9 §. Enligt förslaget skall till paragrafens 1 mom. fogas en hänvisning till lagförslagets 8 a §, i vilken det skall bestämmas om skattskyldigheten för den som köper guld.

8 a §. Det föreslås att en ny 8 a § fogas till lagen. I paragrafen skall bestämmelser om skattskyldigheten för guldköpare ingå. Paragrafen skall föregås av en ny mellanrubrik "guldköpare". Förslaget grundar sig på artikel 26 b.F i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Enligt paragrafen skall köparen för det första vara skattskyldig för försäljning av skattepliktigt investeringsguld som har formen av en tacka eller platta. Omvänd skattskyldighet skall således gälla försäljning som idkas av sådana som framställer, omvandlar eller idkar partihandel med dylikt investeringsguld om dessa har valt skattepliktighet för försäljning i enlighet med lagförslagets 43 c §.

Omvänd skattskyldighet skall inte tillämpas på sådan skattepliktig försäljning av investeringsmynt i guld som idkas av den som framställer eller omvandlar investeringsguld. Omvänd skattskyldighet skall inte heller tillämpas på försäljning som idkas av en förmedlare som valt skattepliktighet för förmedlingen av investeringsguld.

Omvänd skattskyldighet skall också tillämpas på försäljning av guldmaterial och halvfärdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar. Med guldmaterial skall bl.a. avses guldpulver eller -granulat. Med halvfärdiga produkter avses t.ex. guldstänger, guldråd eller guldrör samt andra motsvarande nyttigheter som kan förädlas vidare till en färdig produkt. Aven skrotguld skall betraktas som en halvfärdig produkt. Omvänd skattskyldighet skall också tillämpas på försäljning av sådana guldplattor och -tackor som betraktas som halvfärdiga produkter och som har en renhet som underskrider 995 tusendelar.

Omvänd skattskyldighet skall tillämpas endast om köparen har införts i registret över mervärdesskattskyldiga. När det gäller

försäljning av investeringsguld skall omvänd skattskyldighet tillämpas endast vid försäljning till en näringsidkare, eftersom säljaren endast i dessa fall skall kunna välja skattepliktighet för försäljningen. Vid försäljning av investeringsguld skall omvänd skattskyldighet enligt ordalydelsen i bestämmelsen kunna tillämpas även på sådana köpare som inte skall ha rätt till återbäring enligt lagförslagets 131 a § eller avdragsrätt enligt 102 § för den skatt som inkluderats i köpet av investeringsguld. Dylika köpare är bl.a. näringsidkare som antecknats i registret med stöd av 26 c § 2 mom. eller 26 f § och som använder investeringsguld som råmaterial vid skattefri verksamhet. Det är dock inte i praktiken förmånligt för säljaren att sälja investeringsguld som skattepliktigt till dylika köpare.

När det gäller försäljning av guldmaterial och halvfärdiga guldprodukter skall omvänd skattskyldighet också tillämpas på sådana köpare som är juridiska personer som antecknats i registret, men som inte är näringsidkare. Den som säljer guldmaterial och halvfärdiga produkter skall liksom för närvarande vara skattskyldig för försäljning till privatpersoner.

För att nå en administrativt enkel lösning skall skatt inte betalas om staten är köpare.

Säljaren skall i enlighet med 209 a § 6 mom. i lagförslaget i verifikationen göra en anteckning om att köparen är skattskyldig.

Paragrafen skall även tillämpas på sådan försäljning av skattepliktigt investeringsguld som i Finland idkas av en utländsk säljare som inte har något fast driftställe i Finland och inte har ansökt om att bli skattskyldig här. På dylik försäljning skall lagens 9 § således inte tillämpas. Lagens 9 § skall dock alltså tillämpas på skattepliktig förmedling av investeringsguld som säljs av en utländsk förmedlare. Den utländska säljaren skall i båda dessa fall på fakturan göra en i 209 a § 6 mom. avsedd anteckning om att köparen är skattskyldig.

43 a §. Det föreslås att en ny 43 a § fogas till lagen. I paragrafen skall det bestämmas om skattefrihet för försäljning av investeringsguld. Paragrafen skall föregås av en ny mellanrubrik "investeringsguld". Förslaget grundar sig på artikel 26 b.B i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Enligt paragrafens 1 mom. skall skatt inte

betalas på försäljning och förmedling av investeringsguld som avses i lagförslaget 43 b §. Skattefriheten för förmedling skall gälla förmedling både vid försäljning och köp.

Enligt paragrafens 2 mom. skall skatt inte heller betalas på försäljning och förmedling av avtal som gäller överlåtelse av äganderätt till eller fordran på investeringsguld.

Terminologin i paragrafens 2 mom. avviker från artikel 26 b.B första stycket i direktivet eftersom den i direktivet använda benämningen "värdepapper" inte används i paragrafen. Inget av de avtal som ingår i ovan nämnda bestämmelse i direktivet är ett sådant värdepapper som avses i mervärdesskattelagen (495/1989). Inte heller i mervärdesskattelagen ingår egentligen begreppet värdepapper, trots att värdepappershandel definieras i lagens 42 §. Denna föreslagna terminologiska avvikelse skall inte påverka det verkliga tillämpningsområdet för skattefriheten.

Skattefriheten skall således gälla sådana värdepapper som nämns i artikel 26 b.B första stycket i det sjätte mervärdesskattedirektivet. Enligt denna artikel skall medlemsstaterna från skatt undanta investeringsguld som representeras av certifikat för specificerat eller ospecificerat guld eller som är föremål för handel på guldkonton. Skattefriheten skall således tillämpas t.ex. på sådana avtal som gäller en ospecificerad guldtacka i ett större parti med likadana guldtackor. Enligt exempelförteckningen gäller skattefriheten speciellt guldlån och swapaffärer som innefattar en äganderätt till eller fordran på investeringsguld samt transaktioner med investeringsguld som omfattar future- eller terminkontrakt vilka medför överlåtelse av äganderätt till eller fordran på investeringsguld. Avsikten med den sista meningen i exempel-förteckningen är enbart att precisera definitionen på future- och terminkontrakt. Alla på varandra följande försäljningar av dessa kontrakt skall således vara skattefria trots att future- eller terminkontraktet i fråga i själva verket inte leder till att investeringsguldet fysiskt överförs.

Det föreslås att direktivets exempelförteckning inte tas in i lagen eftersom alla de placeringsformer som nämns i förteckningen inte ännu finns tillgängliga i Finland. På placeringsmarknaden pågår dessutom en ständig utveckling av nya placeringsinstrument som i framtiden kan uppfylla kraven

på skattefrihet. Bestämmelsen om skattefrihet skall därför vara så flexibel som möjligt.

På försäljning av de avtal som avses i momentet skall den skattefrihet för finansiella tjänster som avses i 41 och 42 § inte tillämpas.

43 b §. Till lagen fogas en ny 43 b § som skall innehålla en definition på investeringsguld. Bestämmelsen grundar sig på artikel 26 b.A i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Enligt paragrafens 1 mom. skall med investeringsguld avses guld i form av en tacka eller en platta med en av guldmarknaderna godtagen vikt och med en renhet av minst 995 tusendelar. På de viktigaste guldmarknaderna i världen idkas i praktiken handel med tackor och plattor av standardvikt. Som investeringsguld betraktas dock även tackor och plattor med annan vikt om de är föremål för handel i något land.

I direktivet har inte fastslagits något sätt för hur investeringsguldet renhet och andra kriterier skall påvisas utan frågan har överläts till medlemsstaterna för prövning. I praktiken kan t.ex. en försäkran av framställaren godkännas som bevis på att kriterierna för investeringsguld uppfylls. Det finns heller inget krav på att renheten skall styrkas med stämpel för att skattefriheten skall vara tillämplig, utan det räcker med att renheten kan styrkas på något annat tillförlitligt sätt.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet investeringsmynt. Definitionen motsvarar definitionen i stycket ii) i artikel 26 b.A första stycket i direktivet.

I paragrafens 3 mom. skall bestämmas om den skattemässiga behandlingen av guldmynt som tagits upp i den förteckning som kommissionen årligen offentliggör i C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Mynt som ingår i förteckningen skall kunna säljas skattefritt hela det år förteckningen gäller, även om myntens normal försäljningspris under året förändras så att de inte längre uppfyller kriterierna för investeringsmynt.

Förteckningen skall inte vara uttömmande och därför skall även guldmynt som inte tagits upp i förteckningen men som uppfyller kriterierna i 2 mom. betraktas som investeringsmynt. I praktiken kommer denna möjlighet närmast att gälla nya investeringsmynt som getts ut under året i fråga. I praktiken kan skattefrihet på denna grund även beviljas för importerade guldmynt. Det skall ankomma på den säljare eller importör som

vill åberopa skattefriheten att visa att kriterierna uppfylls.

Enligt paragrafens 4 mom. skall de investeringsmynt som avses i 2 och 3 mom. inte omfattas av tillämpningen av lagens 59 § 1 mom. 1 punkt. Enligt 59 § 1 mom. 1 punkten i gällande lag skall skatt inte betalas på försäljning av sedlar och mynt som är gångbara betalningsmedel. Skatt skall dock betalas på försäljning av sådana mynt vilkas försäljningsvärde bestäms enligt deras samlar- eller metallvärde. På investeringsmynt tillämpas således inte denna bestämmelse om skattefrihet för gångbara betalningsmedel. Försäljning av investeringsmynt skall inte heller enligt sistnämnda lagrum vara skattepliktig, trots att försäljningsvärdet bestäms enligt deras metallvärde. Ett investeringsmynt betraktas inte som ett samlarmynt.

43 c §. En ny 43 c § föreslås bli fogad till lagen. I denna paragraf skall det bestämmas om rätten för i 43 a § avsedda säljare eller förmedlare av investeringsguld att välja skattepliktighet för försäljningen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 26 b.C i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Enligt paragrafens 1 mom. skall skatt betalas på försäljning av investeringsguld till en näringsidkare om den säljare som avses i 2 mom. väljer skattepliktighet. Rätten att välja skattepliktighet gäller således endast vid försäljning av investeringsguld till en annan näringsidkare. Det skall inte vara möjligt att välja skattepliktighet för försäljning vid försäljning till en privatperson eller en sådan juridisk person som inte är en näringsidkare.

Eftersom säljaren skall kunna välja skattepliktigheten särskilt för varje försäljning skall han kunna sälja investeringsguld skattefritt till sådana näringsidkare som inte har rätt att göra avdrag eller få återbäring för den skatt som inkluderats i försäljningen av investeringsguld varken på basis av 102 eller 131 a § i lagförslaget. Dylika näringsidkare är t.ex. tandläkare som använder guld som uppfyller kännetecknen för investeringsguld som råmaterial i en skattefri verksamhet.

I paragrafens 2 mom. fastställs vilka säljare som skall ha rätt att välja skattepliktighet för försäljning av investeringsguld. Enligt 2 mom. 1 punkten skall sådana som framställer eller omvandlar investeringsmynt eller investeringsguld i form av tackor eller plattor ha rätt att välja skattepliktighet. Med omvandling avses både omvandling av annat guld till investeringsguld och omvandling av

investeringsguld till annat investeringsguld t.ex. genom att smälta ner tackor till mindre tackor.

Enligt 2 mom. 2 punkten skall även en näringsidkare som i sin rörelse normalt säljer guld för industriella syften kunna välja skattepliktighet för försäljning av investeringsguld i form av tackor eller plattor. En näringsidkare som endast idkar försäljning med investeringsmynt skall inte ha rätt att välja skattepliktighet.

Den i punkten avsedda rätten att välja skattepliktighet skall således gälla sådana som idkar parthandel och som i sin rörelse normalt säljer guld av något slag för industriella syften. Näringsidkaren anses normalt sälja guld för industriella syften om han regelbundet säljer även små mängder guld som råmaterial till industrin. Eftersom det vid försäljningen är svårt för säljaren att veta för vilket ändamål köparen ämnar använda gullet skall säljaren inte påföras en omfattande skyldighet att reda ut ändamålet.

Enligt 8 a § i lagförslaget skall köparen alltid vara skattskyldig vid försäljning av skattepliktigt investeringsguld som har formen av en tacka eller platta.

I paragrafens 3 mom. skall bestämmas om rätten för näringsidkare som förmedlar investeringsguld att välja skattepliktighet för försäljningen. Den som säljer förmedlingstjänster skall ha rätt att välja skattepliktighet då den som säljer investeringsguld har valt skattepliktighet för sin egen försäljning. Om försäljningen av investeringsguld är skattefri skall även försäljningen av förmedlingstjänster vara skattefri. Den som säljer förmedlingstjänster skall dock kunna tillämpa lagförslagets 43 a § på sin egen försäljning även om försäljningen av investeringsgullet är skattepliktig. Om en förmedlare har valt skattepliktighet tillämpas på försäljningen inte omvänd skattskyldighet utan förmedlaren är själv skyldig att betala skatt på sin försäljning.

I paragrafens 4 mom. skall för klarhetens skull intas en uttrycklig bestämmelse om att skattepliktigheten kan väljas särskilt för varje försäljning. Enligt momentet skall valet av skattepliktighet för försäljning göras genom en i 209 a § 5 mom. avsedd anteckning på fakturan om att försäljningen är skattepliktig. Valet av skattepliktighet förutsätter således inte någon särskild anmälan till skattemyndigheterna.

Då försäljningen sker till en annan med-

lemsstat eller till en stat utanför gemenskapen skall det vara möjligt att välja skattepliktighet enligt samma villkor som i fråga om inhemska transaktioner. Valet av skattepliktighet skall därmed bl.a. förutsätta att köparen är en näringsidkare.

Aven en utländsk säljare som inte har något fast driftställe i Finland och som inte har ansökt om att bli skattskyldig här skall kunna välja skattepliktighet för försäljning och förmedling av investeringsguld genom att göra ovan nämnda anteckning på fakturan. Eftersom omvänd skattskyldighet alltid skall tillämpas på försäljning som en utlänning idkar skall säljaren inte behöva registrera sig som skattskyldig i Finland.

68 §. Ordalydelsen i gällande 68 § 3 mom. 10 punkt mervärdesskattelagen ändras så att bestämmelsen tillämpas på försäljning av förmedlingstjänster som gäller immateriella tjänster oberoende av om huvudmannen är den som säljer eller köper de tjänster som förmedlas.

94 §. I 94 § ingår bestämmelser om undantag från skatteplikten vid import. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny 5 punkt, i stället för den 5 punkt som upphävts, enligt vilken import av investeringsguld som avses i 43 b § skall vara skattefri.

Enligt 72 f § skall skatt inte heller betalas på gemenskapsinternt förvärv av investeringsguld, eftersom skatt inte uppbäras vid import av investeringsguld.

Regleringen grundar sig på artikel 26 b.B första stycket i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

102 §. I gällande 102 § ingår allmänna bestämmelser om den skattskyldiges rätt att dra av skatt som inkluderats i förvärv för den skattskyldiges skattepliktiga rörelse.

Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att en skattskyldig köpare kan dra av den skatt på ett köp som skall betalas enligt 8 a § i lagförslaget. Avdragsrätten skall gälla skatteskyldiga företag som i enligt de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen skattepliktigt verksamhet använder skattepliktigt investeringsguld eller guldmaterial eller halvfärdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar.

122 §. Enligt gällande 122 § har en sådan utländsk näringsidkare som inte är skattskyldig för sin försäljning i Finland och som inte har ett fast driftställe i Finland rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett

förvärv i Finland. Stadgandet grundar sig på rådets åttonde mervärdesskattedirektiv (79/1072/EEG) och trettonde mervärdesskattedirektiv (86/560/EEG).

Enligt paragrafens 1 mom. 2 punkt har en utlänning rätt att få återbäring för skatt som inkluderats i förvärvet av en vara eller tjänst, om förvärvet hänför sig till av honom i Finland idkad försäljning enligt 9 § för vilken köparen är skattskyldig eller där staten är köpare. Det föreslås att punkten ändras så att en utländsk näringsidkare dessutom har rätt till återbäring om lagförslagets 8 a § tillämpas på hans försäljning i Finland.

En utlänning skall således ha rätt till återbäring för skatt som inkluderats i förvärv som hänför sig till sådan försäljning av skattepliktigt investeringsguld samt guldmaterial eller halvfärdiga guldprodukter som utlänningen idkar i Finland. En utländsk säljare skall inte behöva registrera sig som skattskyldig i fråga om dessa transaktioner.

När det gäller i Finland bedriven skattepliktig förmedling har en utlänning rätt till återbäring med stöd av den nuvarande ordalydelsen i bestämmelsen, eftersom lagens 9 § skall tillämpas på dylik försäljning.

Enligt gällande 122 § 1 mom. 1 punkten har en utlänning rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv, om förvärvet hänför sig till utomlands bedriven verksamhet som hade medfört skattskyldighet eller berättigat till återbäring enligt 131 §, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

I lagförslaget föreslås att 131 § ändras så att den även omfattar i lagförslagets 8 a § avsedd verksamhet som bedrivs av ett inhemskt företag i Finland. En utlänning skall därmed med stöd av nuvarande 122 § ha rätt att få i paragrafen avsedd återbäring för förvärv som har samband med sådan försäljning av skattepliktigt investeringsguld som utlänningen idkar utomlands. Förutsättningen för att en utländsk näringsidkare skall få återbäring skall vara att det av det i 151 § 2 mom. 2 punkten avsedda intyg som utfärdas av skattemyndigheten i sökandens hemland framgår att sökanden i sitt hemland idkar försäljning av skattepliktigt investeringsguld. För att en utländsk näringsidkare skall få rätt till återbäring förutsätts dessutom att den verksamhet som näringsidkaren bedriver utomlands hade gett rätt att välja skattepliktighet enligt lagförslagets 43 c § om verksamheten hade bedrivits i Finland.

En utlänning har dessutom rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv i Finland, om förvärvet har samband med sådan försäljning av guldmaterial eller halvfärdiga guldprodukter utomlands på vilken omvänd skattskyldighet enligt 8 a § hade tillämpats om verksamheten hade bedrivits i Finland.

Om förvärvet har samband med sådan skattepliktig förmedling av investeringsguld som en utlänning bedriver utomlands har utlänningen rätt till återbäring enligt nuvarande 122 § 1 mom. 1 punkten eftersom verksamheten hade medfört skattskyldighet om den hade bedrivits i Finland.

Rätten till återbäring skall till omfattningen motsvara den skattskyldiges rätt enligt 10 kap. att dra av skatt som inkluderats i förvärv för skattepliktig verksamhet.

122 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 122 a § enligt vilken en utlänning som inte är skattskyldig för sin försäljning och som inte har ett fast driftställe i Finland skall ha rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv som hänför sig till försäljning av skattefritt investeringsguld utomlands.

Rätten till återbäring förutsätter att verksamheten hade berättigat återbäring enligt lagförslagets 131 a §, om den hade bedrivits i Finland. Rätten till återbäring skall endast gälla sådana förvärv som avses i lagförslagets 131 a §. En utländsk näringsidkare skall således inte ha rätt att få återbäring för skatt som inkluderats i kostnaderna i samband med försäljning av skattefritt investeringsguld.

Rätten till återbäring kommer i praktiken närmast att tillämpas på sådana näringsidkare som idkar skattefri försäljning av investeringsguld i en annan medlemsstat.

Vid betalningen av återbäring skall de bestämmelser som tillämpas på återbäring enligt 122 § iakttas. Utnyttjandet av rätten till återbäring skall förutsätta att sökanden har ett i 151 § avsett intyg som skattemyndigheten i sökandens hemland har utfärdat över arten av den rörelse sökanden driver.

131 §. I gällande 131 § ingår bestämmelser om näringsidkarens rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av en vara eller tjänst, om förvärvet har samband med internationell handel eller verksamhet i hemlandet som bedrivs till nollskattesats. Rätten till återbäring motsvarar till omfattningen den skattskyldiges rätt enligt

lagens 10 kap. att dra av skatt som inkluderats i förvärv för skattepliktig verksamhet.

På grund av ändringarna av paragrafens 1 mom. skall momentets 2 punkt ändras så att ordet "eller" slopas.

Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny 3 punkt enligt vilken en näringsidkare skall ha rätt till återbäring för skatt som inkluderats i förvärv, om omvänd skattskyldighet tillämpas på hans försäljning. Rätten till återbäring skall således gälla sådana som säljer investeringsguld och som valt skattepliktighet för försäljning samt sådana som säljer guldmaterial eller halvfärdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar.

Enligt gällande 1 mom. 3 punkten gäller rätten till återbäring även förvärv som har samband med försäljning som sker utomlands, om denna hade medfört skattskyldighet eller berättigat till återbäring enligt 1 eller 2 punkten, om verksamheten hade bedrivits i Finland. Den nuvarande 3 punkten blir en ny 4 punkt och till denna fogas en hänvisning till den nya 3 punkten. En inhemsk näringsidkare skall således ha rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv som gjorts i Finland, om förvärvet har samband med en sådan utomlands bedriven verksamhet på vilken lagförslagets 8 a § hade tillämpats i hemlandet.

Enligt 4 punkten skall näringsidkaren även ha rätt till återbäring för skatt som inkluderats i förvärv som har samband med sådan skattepliktig förmedling av investeringsguld utomlands som avses i lagförslagets 43 c § 3 mom., eftersom verksamheten i fråga hade medfört skattskyldighet om den hade bedrivits i Finland.

Om säljaren hade valt skattepliktighet för gemenskapsintern försäljning eller exportförsäljning av investeringsguld hade 131 § 1 mom. 1 punkten tillämpats på rätten till återbäring.

131 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 131 a § som skall innehålla bestämmelser om näringsidkarens rätt till återbäring för skatt som inkluderats i förvärv då han säljer skattefritt investeringsguld. Bestämmelsen grundar sig på artikel 26 b.D i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

I paragrafens 1 mom. skall ingå bestämmelser om återbäring som skall beviljas sådana som säljer skattefritt investeringsguld men som inte framställer investeringsguld eller omvandlar guld till investeringsguld.

Rätten till återbäring skall även gälla förvärv som gjorts av en sådan säljare som avses i lagförslagets 43 c § 2 mom. 2 punkten, om denne inte har valt skattepliktighet för försäljningen i fråga. Momentet skall i praktiken tillämpas t.ex. på försäljning av investeringsguld i form av tackor eller plattor till privatpersoner samt på parti- och detaljhandel med investeringsmynt.

Enligt momentets 1 punkt skall näringsidkaren ha rätt att få återbäring för skatt som skall betalas får investeringsguld som han köper av en näringsidkare som utnyttjat den valmöjlighet som avses i lagförslagets 43 c §.

Enligt momentets 2 punkt skall näringsidkaren ha rätt att få återbäring för skatt som inkluderats i förvärv av annat guld än investeringsguld, om detta guld av näringsidkaren eller på uppdrag av honom omvandlas till investeringsguld. Rätten till återbäring skall utöver skatt som inkluderats i inhemska guldköp även gälla skatt som skall betalas på gemenskapsinterna förvärv eller på import.

Enligt momentets 3 punkt skall en näringsidkare ha rätt att få återbäring för skatt som skall betalas på vissa arbeten som hänför sig till guld. Rätten till återbäring gäller skatt som skall betalas på tjänster som innebär en förändring av formen, vikten eller renheten hos investeringsguld eller annat guld. Rätten till återbäring gäller således för det första sådana arbeten som innebär att annat guld omvandlas till investeringsguld. Dessutom gäller rätten till återbäring arbeten som innebär att investeringsguld omvandlas till investeringsguld med annan form, vikt eller renhet.

I paragrafens 2 mom. skall bestämmas om den återbäring för i förvärv inkluderad skatt som beviljas näringsidkare som framställer investeringsguld eller omvandlar guld till investeringsguld. Näringsidkaren skall ha rätt att få återbäring för skatt som inkluderats i förvärv som har samband med framställning eller omvandling i samma omfattning som ett företag som bedriver skattepliktig rörelse i enlighet med de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen har rätt att dra av den skatt som inkluderats i nyttigheter som förvärvats för skattepliktig verksamhet.

Rätten till återbäring kommer i praktiken att tillämpas på verksamhet som bedrivs av en näringsidkare som har rätt till återbäring

enligt 2 mom. till den del försäljningen av investeringsguld sker till en privatperson eller till en näringsidkare som använder investeringsguldet som råmaterial för skattefri verksamhet som inte berättigar till avdrag eller återbäring. I fråga om annan verksamhet är det fördelaktigare för den som har rätt till återbäring att välja skattepliktighet för försäljning.

Rätten till återbäring enligt paragrafens 2 mom. skall således omfatta förvärv som avses i 1 mom. 1—3 punkten och dessutom även andra förvärv som har samband med framställning eller omvandling. Rätten till återbäring skall däremot inte gälla kostnader i anslutning till skattefri försäljning av investeringsguld.

Enligt paragrafens 3 mom. skall en näringsidkare ha rätt att få återbäring för skatt som inkluderats i förvärv som avses i 1 och 2 mom. även då förvärvet har samband med sådan försäljning av investeringsguld utomlands som hade berättigat till återbäring om verksamheten hade bedrivits i Finland. Rätten till återbäring skall i praktiken gälla t.ex. skattefri försäljning av investeringsguld till en privatperson i en annan medlemsstat.

132 §. Enligt gällande 132 § har en utlänning inte rätt att få återbäring enligt 131 §, om han har rätt till återbäring enligt 122 §.

Paragrafen ändras så att en utlänning inte skall ha rätt att få återbäring enligt 131 a §, om han har rätt till återbäring enligt 122 a §. En utlännings rätt till återbäring för förvärv som gjorts i Finland för skattefri försäljning av investeringsguld utomlands skall därmed fastställas enligt lagförslagets 122 a §.

Återbäringsrätten för förvärv som har samband med sådan försäljning av skattepliktigt investeringsguld som en utlänning idkar utomlands eller i Finland fastställs enligt 122 §.

133 §. I 133 § regleras hur bestämmelserna i 130 och 131 § angående rätten till återbäring förhåller sig till lagens övriga materiella bestämmelser och bestämmelser om förfarandet. Det föreslås att en hänvisning till den nya 131 a § fogas till paragrafens 1—3 mom.

Enligt paragrafens 1 mom. skall i 131 a § avsedd verksamhet som berättigar till återbäring och skatt som skall återbäras jämföras med avdragsgill användning och avdragbar skatt.

Enligt paragrafens 2 mom. skall det som i 21 och 22 § bestäms om varor som tillver-

kats eller tjänster som utförts i samband med skattepliktig rörelse också tillämpas på varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med verksamhet som berättigar till återbäring enligt 131 a §. Till följd av ändringen gäller beskattningen av eget bruk näringsidkare som bedriver skattefri försäljning av investeringsguld till den del näringsidkaren, på det sätt som avses i 21 och 22 §, tar skattepliktiga varor eller tjänster som köpts för verksamheten eller tillverkats i samband med den i eget bruk.

Enligt paragrafens 3 mom. skall på den som är berättigad till återbäring enligt 131 a § tillämpas bestämmelserna om förfarandet gällande skattskyldiga på motsvarande sätt som på den som är berättigad till återbäring enligt 131 §.

Enligt gällande 133 § 4 mom. tillämpas 3 mom. inte på en person som i Finland inte bedriver annan försäljning än sådan som berättigar till återbäring enligt 131 §, om han inte vill använda sin rätt till återbäring. Om det är fråga om försäljning som avses i 72 a § tillämpas dock 3 mom.

Momentet skall ändras så att 3 mom. skall tillämpas om det är fråga om försäljning av i lagförslagets 44 b § avsett investeringsguld, trots att säljaren inte vill utnyttja rätten till återbäring enligt 131 eller 131 a § i lagförslaget. Den skyldighet att göra en anmälan som avses i gällande 161 § skall således gälla alla näringsidkare som bedriver skattefri eller skattepliktig försäljning av investeringsguld i form av en rörelse i Finland.

Registreringsskyldigheten skall dock inte gälla sådana utlåningar som i Finland bedriver skattepliktig försäljning av investeringsguld och som har rätt till återbäring enligt 122 § 1 mom. 2 punkten i lagförslaget.

150 §. I gällande 150 § 1 mom. ingår bestämmelser om det förfarande som tillämpas på återbäring enligt 122 §. Det föreslås att en hänvisning till 122 a § i lagförslaget fogas till momentet. På dylik återbäring skall således förfarandet enligt 150—156 § tillämpas.

Momenten skall även ändras så att ordet 'länsskatteverk' ersätts med ordet 'skatteverk'.

170 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 170 a § som skall innehålla bestämmelser om skattemyndighetens rätt att få uppgifter om det material som avses i 209 a § i lagförslaget.

Den som säljer investeringsguld skall på

uppmaning av Skattestyrelsen eller skattemyndigheten lämna uppgifter om det material som gäller identifiering av kunder och bokföring av transaktioner eller förete materialet för granskning.

193 §. Paragrafens 2 mom. skall ändras så att beskattningsbeslut skall kunna delges utan användning av mottagningsbevis. Härvid anses beslutet ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Det föreslagna delgivningsförfarandet motsvarar den nuvarande praxisen och det förfarande som iakttas vid annan beskattning.

209 a §. I lagens 209 a § ingår bestämmelser om säljarens skyldighet att ge en verifikation och om de anteckningar som skall göras på fakturan. Det föreslås att nya 5 och 6 mom. fogas till paragrafen, varvid nuvarande 5 mom. blir 7 mom.

Enligt paragrafens 5 mom. skall en säljare som väljer skattepliktighet för försäljning enligt 43 c § i lagförslaget i verifikationen göra en anteckning om att försäljningen är skattepliktig. Om en anteckning saknas skall försäljningen betraktas som skattefri försäljning eller förmedling av investeringsguld.

I paragrafens 6 mom. skall bestämmas om säljarens skyldighet att i verifikationen göra en anteckning om att köparen är skattskyldig för försäljning enligt lagförslagets 8 a §. Även en utländsk säljare skall till skillnad från nuvarande praxis i verifikationen göra en anteckning om att köparen är skattskyldig då lagens 9 § tillämpas på försäljningen.

209 c §. Det förslås att till lagen fogas en ny 209 c § som skall innehålla bestämmelser om de särskilda förpliktelser som ställs på den som säljer investeringsguld. Bestämmelsen grundar sig på artikel 26 b.E i det sjätte mervärdesskattedirektivet.

Enligt paragrafens 1 mom. skall säljaren vara skyldig att identifiera kunden samt med till buds stående medel även en person för vars räkning kunden sannolikt verkar. Identifieringsplikt skall föreligga då värdet av transaktionerna eller det sammanlagda värdet av sinsemellan sammanhängande transaktioner är minst 90 000 mk.

Enligt paragrafens 2 mom. skall identifieringsplikten i dock inte tillämpas på sådana kunder som avses i 6 § 6 mom. i penningtvättlagen. Sistnämnda moment gäller när kunden är ett kreditinstitut, finansiellt institut, värdepappersföretag eller livförsäkringsbolag som har fått koncession i en stat som

hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Identifieringsplikt föreligger inte heller när kunden är en inom EES belägen filial till ovan nämnda bolag som har fått koncession i en stat som inte hör till EES.

Identifieringsplikten skall gälla både säljare som säljer skattefritt investeringsguld och säljare som säljer skattepliktigt investeringsguld. Skyldigheten skall även gälla den som säljer ett sådant avtal som avses i 43 a § 2 mom. i lagförslaget. Kunden skall identifieras både i samband med inhemska transaktioner och även vid försäljning av investeringsguld till utlandet i form av exportförsäljning eller gemenskapsintern försäljning. Även en utländsk säljare skall identifiera kunden vid försäljning av investeringsguld i Finland.

I paragrafens 3 mom. skall det ingå en fullmakt att genom förordning utfärdade närmare bestämmelser om identifiering av de kunder som avses i 1 mom. och om bokföring av transaktioner.

Enligt förordningen skall kunden identifieras på basis av en tillförlitlig handling. Identiteten hos en fysisk person skall konstateras på basis av ett körkort, av polisen utfärdat identitetskort, pass eller en annan motsvarande handling. De identifieringsuppgifter som skall konstateras är namn, personbeteckning samt i fråga om utlänningar personens födelsetid och medborgarskap.

En juridisk person skall identifieras på basis av ett handelsregisterutdrag eller på basis av ett annat offentligt registerutdrag. De identifieringsuppgifter som skall konstateras är firmanamn, handelsregisternummer eller motsvarande annat registernummer, hemort och adress samt identiteten på den fysiska person som handlar för den juridiska personens räkning.

Den som är skyldig att utföra identifieringen skall på ett tillförlitligt sätt bevara identifieringsuppgifterna och identifieringshandlingens namn, nummer eller annan uppgift om diarieföringen eller en kopia av handlingen samt namnet på den person som ut-

fört identifieringen.

Dessutom skall i förordningen intas en bestämmelse om att transaktioner som avses i denna paragraf utan svårighet skall kunna åtskiljas från andra transaktioner i bokföringen för den som säljer investeringsguld.

Enligt 4 mom. skall allt material som avses ovan bevaras i sex år sedan utgången av det kalenderår under vilket den räkenskapsperiod har utgått då transaktionen eller den sista av de sinsemellan sammanhängande transaktionerna gjordes. Tidsperioden motsvarar den tidsperiod under vilken bokföringsmaterial skall arkiveras enligt bokföringslagen (1336/1997).

218 §. I lagens 218 § 3 mom. ingår bestämmelser om mervärdesskatteförseelser. Det föreslås att paragrafen ändras så att den som säljer investeringsguld och som underlåter att behörigen fullgöra sina skyldigheter enligt 209 c § i lagförslaget skall kunna dömas till böter för mervärdesskatteförseelse. Straffbart är således försummelse av identifieringsplikten och skyldigheten att bokföra transaktioner. Dessutom kan den som säljer investeringsguld dömas för mervärdesskatteförseelse om han trots uppmaning av myndighet underlåter att förete material för granskning eller att ge uppgifter om det.

Dessutom föreslås att hänvisningen till den upphävda 162 a § slopas.

2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställandet av mervärdesskattelagen ingår i mervärdesskatteförordningen. Till förordningen fogas närmare bestämmelser om den skyldighet att identifiera kunden och bokföra transaktionerna i fråga som enligt lagförslagets 209 c § skall åläggas den som säljer investeringsguld.

3. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2000.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 2 § 1 mom., 68 § 3 mom. 10 punkten, 102 § 1 mom. 1 punkten, 122 § 1 mom. 2 punkten, 131 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 132 och 133 §, 150 § 1 mom., 193 § 2 mom. och 218 § 3 mom.,

av dessa lagrum 2 § 1 mom., 68 § 3 mom. 10 punkten och 102 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1486/1994, 122 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995, 131 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, 132 § sådan den lyder i nämnda lag 1767/1995, 133 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 193 § 2 mom. sådant det lyder i lag 542/1996 och 218 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1486/1994, samt

fogas till lagen en ny 8 a § och en ny mellanrubrik före 8 a §, nya 43 a—43 c § och en ny mellanrubrik före 43 a §, till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1218/1994 och i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, en ny 5 punkt i stället för den 5 punkt som upphävts genom nämnda lag 1218/1994, till lagen en ny 122 a §, till 131 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, en ny 3 punkt, varvid den ändrade 3 punkten blir 4 punkten, till lagen nya 131 a och 170 a §, till 209 a §, sådan den lyder i sistnämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, nya 5 och 6 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 7 mom., samt till lagen en ny 209 c § som följer:

2 §

Skyldig att betala mervärdesskatt (*skattskyldig*) på sådan försäljning som nämns i 1 § är den som sålt varorna eller tjänsterna, om inte något annat föreskrivs i 2 a, 8 a eller 9 §.

Guldköpare

8 a §

Skattskyldig för i 43 c § 1 mom. avsedd skattepliktig försäljning av i 43 b § 1 mom. nämnt investeringsguld samt för försäljning av guldmaterial och halvfärdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar är köparen, om denne har införts i det register över mervärdesskattskyldiga som avses i 172 §. Skatt behöver inte betalas om staten är köpare.

Investeringsguld

43 a §

Skatt betalas inte på försäljning och förmedling av investeringsguld.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på försäljning och förmedling av avtal som gäller överlåtelse av en äganderätt till eller fordran på investeringsguld.

43 b §

Med investeringsguld avses guld i form av en tacka eller platta med en av guldmarknaderna godtagen vikt och med en renhet av minst 995 tusendelar.

Med investeringsguld avses även guldmynt med en renhet av minst 900 tusendelar som

- 1) är präglade efter år 1800,
- 2) är eller har varit lagligt betalningsmedel i ursprungslandet, och

3) vars normala försäljningspris är högst 80 procent större än det öppna marknadsvärdet för guldinnehållet i myntet.

Guldmynt som ingår i den förteckning som årligen offentliggörs i C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning skall anses uppfylla kriterierna enligt 2 mom. det år förteckningen gäller.

På guldmynt som avses i 2 och 3 mom. tillämpas inte 59 § 1 mom. 1 punkten.

43 c §

Utan hinder av vad som bestäms i 43 a § skall skatt betalas på försäljning av investeringsguld till en näringsidkare om en säljare som avses i 2 mom. väljer skattepliktighet för försäljning.

Skattepliktighet för försäljning kan väljas av

- 1) näringsidkare som framställer investeringsguld eller omvandlar investeringsguld

eller annat guld till investeringsguld, och

2) näringsidkare som i sin rörelse normalt säljer guld för industriella syften, om försäljningen gäller i 43 b § 1 mom. avsett investeringsguld.

På förmedling av investeringsguld betalas med avvikelse från 43 a § skatt, om

1) den som säljer investeringsguld har valt skattepliktighet för försäljningen, och

2) den som säljer förmedlingstjänsten väljer skattepliktighet för försäljningen.

Säljaren kan välja skattepliktighet särskilt för varje försäljning. Valet av skattepliktighet för försäljning skall framgå av en i 209 a § 5 mom. avsedd anteckning på fakturan om skattepliktighet för försäljningen.

68 §

De tjänster som avses i 1 mom. är

10) förmedling av tjänster som avses i denna paragraf.

94 §

Skattefri är import av följande varor

5) investeringsguld som avses i 43 b §,

102 §

Den skattskyldige får för skattepliktig rörelse dra av

1) skatten på en vara eller tjänst som han köper av en annan skattskyldig eller den skatt på ett köp som skall betalas enligt 8 a eller 9 §,

122 §

En utländsk näringsidkare som inte är skattskyldig för sin försäljning och som inte har fast driftställe i Finland har rätt att få återbäring för den i förväret inkluderade mervärdesskatten om förväret av varan eller tjänsten hänför sig till av honom

2) i Finland idkad försäljning enligt 8 a eller 9 § för vilken köparen är skattskyldig eller där staten är köpare.

122 a §

En utländsk näringsidkare som avses i 122 § har rätt att få återbäring för den skatt enligt 131 a § som inkluderats i ett förvärv, om förväret av en vara eller tjänst hänför

sig till verksamhet som den utländska näringsidkaren bedriver utomlands och som hade berättigat till återbäring enligt 131 a §, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

131 §

En näringsidkare har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av en vara eller tjänst, om förväret har samband med

2) försäljning av finansiella tjänster enligt 41 §, av försäkringstjänster enligt 44 § eller av sedlar och mynt som enligt 59 § 1 punkten är skattefria, om köparen är en näringsidkare som varken har hemort eller fast driftställe i gemenskapen eller om försäljningen har direkt samband med varor avsedda att exporteras utanför gemenskapen,

3) verksamhet för vilken köparen är skattskyldig enligt 8 a §, eller

4) försäljning som sker utomlands, om denna hade medfört skattskyldighet eller berättigat till återbäring enligt 1—3 punkten, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

131 a §

Om varan eller tjänsten förvärvas för i 43 a § avsedd skattefri försäljning av investeringsguld har näringsidkaren rätt att få återbäring för

1) skatt som skall betalas på skattepliktigt investeringsguld som han köper av en säljare som avses i 43 c §.

2) skatt som inkluderats i förvärv av annat guld som av näringsidkaren eller på uppdrag av honom omvandlas till investeringsguld,

3) skatt som skall betalas på tjänster som innebär en förändring av formen, vikten eller renheten hos investeringsguld eller annat guld.

Om varan eller tjänsten förvärvas för i 43 a § avsedd skattefri försäljning av investeringsguld har den näringsidkare som framställer investeringsguld eller som omvandlar investeringsguld eller annat guld till investeringsguld rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv av en vara eller tjänst i anslutning till framställningen eller omvandlingen och som hade kunnat dras av med stöd av bestämmelserna i 10 kap., om verksamheten hade medfört skattskyldighet.

En näringsidkare har rätt att få återbäring för i 1 och 2 mom. avsedd skatt som inklu-

derats i förvärv även då förvärvet har samband med sådan försäljning som sker utomlands och som hade berättigat till återbäring enligt 1 eller 2 mom., om verksamheten hade bedrivits i Finland.

132 §

En utlänning har inte rätt att få återbäring enligt 131 eller 131 a §, om han har rätt till återbäring enligt 122 eller 122 a §.

133 §

Vad som i denna lag bestäms om avdragsgill användning och avdragbar skatt tillämpas också på sådan användning som berättigar till återbäring och skatt som skall återbäras, som avses i 130—131 a §.

Vad som i 21 och 22 § bestäms om varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med en skattepliktig rörelse tillämpas också på varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med verksamhet som berättigar till återbäring enligt 131 och 131 a §.

Vad som i 13—23 kap. bestäms om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 130—131 a § samt på den som gör ett gemenskapsinternt varuförvärv och som med stöd av 72 f § inte behöver betala skatt.

Vad som bestäms i 3 mom. tillämpas dock inte på en person som i Finland inte bedriver annan försäljning än sådan som berättigar till återbäring enligt 131 § och som inte vill använda sin rätt till återbäring. Om det är fråga om försäljning av investeringsguld som avses i 43 b § eller försäljning som avses i 72 a §, tillämpas dock 3 mom.

150 §

Återbäring enligt 122 och 122 a § skall ansökas skriftligen hos Nylands skatteverk.

170 a §

Den som säljer investeringsguld skall på uppmaning av skattestyrelsen eller skatteverket visa upp i 209 c § avsett material för granskning och lämna uppgifter om det.

193 §

För den skattskyldige är besvärstiden tre år från utgången av räkenskapsperioden eller, om beslutet avser flera räkenskapsperioder, från utgången av den sista av dem, dock

alltid minst 60 dagar från delfäendet. Över beslut som gäller förhandsavgörande eller beslut som avses i 175 § 2 mom. får näringsidkaren anföra besvär inom 30 dagar från delfäendet. Beslutet kan delges utan användning av mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. För skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det beslutet fattades.

209 a §

När säljaren väljer skattepliktighet för försäljning enligt 43 c § skall han i verifikationen göra en anteckning om att försäljningen är skattepliktig.

Säljaren skall vid försäljning enligt 8 a och 9 § i verifikationen göra en anteckning om att köparen är skattskyldig.

209 c §

En sådan säljare av investeringsguld som avses i 43 a och 43 c § skall alltid identifiera kunden då värdet av en transaktion eller det sammanlagda värdet av flera sinsemellan sammanhängande transaktioner uppgår till minst 90 000 mark. Säljaren skall med till buds stående medel även identifiera en person för vars räkning ovan nämnda kund sannolikt handlar.

Identifiering behövs inte om kunden är en näringsidkare avses i 6 § 6 mom. lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998).

Närmare bestämmelser om identifiering av i 1 mom. avsedda kunder och om bokföring av transaktioner utfärdas genom förordning.

Det material som avses i 1 och 3 mom. skall bevaras i sex år sedan utgången av det kalenderår under vilket den räkenskapsperiod har utgått då transaktionen eller den sista av de sinsemellan sammanhängande transaktionerna gjordes.

218 §

Den som underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 209 c § eller trots uppmaning av myndighet sin skyldighet enligt 161, 162, 162 b eller 165 §, 166 § 1 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 170 a, 209 eller 209 a § skall dömas

till böter för mervärdesskatteförseelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts, skyldighet att betala skatt på en införd vara har uppkommit eller en vara eller en tjänst har tagits i

eget bruk efter att lagen trätt i kraft.

Bestämmelserna om skatt som skall dras av och återbäras tillämpas när en såld vara har levererats till eller en tjänst utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts eller skyldighet att betala skatt på en införd vara har uppkommit för den som har rätt till avdrag eller återbäring efter att lagen trätt i kraft.

Helsingfors den 18 juni 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Suvi-Anne Siimes

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 2 § 1 mom., 68 § 3 mom. 10 punkten, 102 § 1 mom. 1 punkten, 122 § 1 mom. 2 punkten, 131 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 132 och 133 §, 150 § 1 mom., 193 § 2 mom. och 218 § 3 mom.,

av dessa lagrum 2 § 1 mom., 68 § 3 mom. 10 punkten och 102 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1486/1994, 122 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995, 131 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, 132 § sådan den lyder i nämnda lag 1767/1995, 133 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 193 § 2 mom. sådant det lyder i lag 542/1996 och 218 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1486/1994, samt

fogas till lagen en ny 8 a § och en ny mellanrubrik före 8 a §, nya 43 a—43 c § och en ny mellanrubrik före 43 a §, till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1218/1994 och i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, en ny 5 punkt i stället för den 5 punkt som upphävts genom nämnda lag 1218/1994, till lagen en ny 122 a §, till 131 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, en ny 3 punkt, varvid den ändrade 3 punkten blir 4 punkten, till lagen nya 131 a och 170 a §, till 209 a §, sådan den lyder i sistnämnda lagar 1486/1994 och 1767/1995, nya 5 och 6 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 7 mom., samt till lagen en ny 209 c § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Skyldig att betala mervärdesskatt (*skattskyldig*) på sådan försäljning som nämns i 1 § är den som sålt varorna eller tjänsterna, om inte något annat stadgas i 2 a eller 9 §.

Föreslagen lydelse

2 §

Skyldig att betala mervärdesskatt (*skattskyldig*) på sådan försäljning som nämns i 1 § är den som sålt varorna eller tjänsterna, om inte något annat föreskrivs i 2 a, 8 a eller 9 §.

Guldköpare

8 a §

Skattskyldig för i 43 c § 1 mom. avsedd skattepliktig försäljning av i 43 b § 1 mom. nämnt investeringsguld samt för försäljning av guldmaterial och halvfärdiga guldprodukter med en renhet av minst 325 tusendelar är köparen, om denne har införts i det register över mervärdesskattskyldiga som avses i 172 §. Skatt behöver inte betalas om staten är köpare.

Investeringsguld

43 a §

Skatt betalas inte på försäljning och förmedling av investeringsguld.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på försäljning och förmedling av avtal som gäller överlåtelse av en äganderätt till eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fordran på investeringsguld.

43 b §

Med investeringsguld avses guld i form av en tacka eller platta med en av guldmarknaderna godtagen vikt och med en renhet av minst 995 tusendelar.

Med investeringsguld avses även guldmynt med en renhet av minst 900 tusendelar som

1) är präglade efter år 1800,

2) är eller har varit lagligt betalningsmedel i ursprungslandet, och

3) vars normala försäljningspris är högst 80 procent större än det öppna marknadsvärdet för guldinnehållet i myntet.

Guldmynt som ingår i den förteckning som årligen offentliggörs i C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning skall anses uppfylla kriterierna enligt 2 mom. det är förteckningen gäller.

På guldmynt som avses i 2 och 3 mom. tillämpas inte 59 § 1 mom. 1 punkten.

43 c §

Utan hinder av vad som bestäms i 43 a § skall skatt betalas på försäljning av investeringsguld till en näringsidkare om en säljare som avses i 2 mom. väljer skattepliktighet för försäljning.

Skattepliktighet för försäljning kan väljas av

1) näringsidkare som framställer investeringsguld eller omvandlar investeringsguld eller annat guld till investeringsguld, och

2) näringsidkare som i sin rörelse normalt säljer guld för industriella syften, om försäljningen gäller i 43 b § 1 mom. avsett investeringsguld.

På förmedling av investeringsguld betalas med avvikelse från 43 a § skatt, om

1) den som säljer investeringsguld har valt skattepliktighet för försäljningen, och

2) den som säljer förmedlingstjänsten väljer skattepliktighet för försäljningen.

Säljaren kan välja skattepliktighet särskilt för varje försäljning. Valet av skattepliktighet för försäljning skall framgå av en i 209 a § 5 mom. avsedd anteckning på fakturan om skattepliktighet för försäljningen.

68 §

De tjänster som avses i 1 mom. är

Gällande lydelse

10) anskaffning av tjänster som avses i denna paragraf, i någon annans namn och för någon annans räkning.

Föreslagen lydelse

10) *förmedling* av tjänster som avses i denna paragraf.

94 §

Skattefri är import av följande varor

5) *investeringsguld som avses i 43 b §,*

102 §

Den skattskyldige får för skattepliktig rörelse dra av

1) skatten på en vara eller tjänst som han köper av en annan skattskyldig eller den skatt på ett köp som skall betalas enligt 9 §,

102 §

Den skattskyldige får för skattepliktig rörelse dra av

1) skatten på en vara eller tjänst som han köper av en annan skattskyldig eller den skatt på ett köp som skall betalas enligt 8 a eller 9 §,

122 §

En utländsk näringsidkare som inte är skattskyldig för sin försäljning och som inte har fast driftställe i Finland har rätt att få återbäring för den i förvärvet inkluderade mervärdesskatten om förvärvet av varan eller tjänsten hänför sig till av honom

2) i Finland idkad försäljning enligt 9 § för vilken köparen är skattskyldig eller där köparen är en stat.

2) i Finland idkad försäljning enligt 8 a eller 9 § för vilken köparen är skattskyldig eller där *staten* är köpare.

122 a §

En utländsk näringsidkare som avses i 122 § har rätt att få återbäring för den skatt enligt 131 a § som inkluderats i ett förvärv, om förvärvet av en vara eller tjänst hänför sig till verksamhet som den utländska näringsidkaren bedriver utomlands och som hade berättigat till återbäring enligt 131 a §, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

131 §

En näringsidkare har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av en vara eller tjänst, om förvärvet har samband med

2) försäljning av finansiella tjänster enligt 41 §, av försäkringstjänster enligt 44 § eller av sedlar och mynt som enligt 59 § 1 punkten är skattefria, om köparen är en näringsidkare som varken har hemort eller fast

2) försäljning av finansiella tjänster enligt 41 §, av försäkringstjänster enligt 44 § eller av sedlar och mynt som enligt 59 § 1 punkten är skattefria, om köparen är en näringsidkare som varken har hemort eller fast

Gällande lydelse

driftställe i gemenskapen eller om försäljningen har direkt samband med varor avsedda att exporteras utanför gemenskapen, eller

3) försäljning som sker utomlands, om denna hade medfört skattskyldighet eller berättigat till återbäring enligt 1 eller 2 punkten, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

Föreslagen lydelse

driftställe i gemenskapen eller om försäljningen har direkt samband med varor avsedda att exporteras utanför gemenskapen,

3) verksamhet för vilken köparen är skattskyldig enligt 8 a §, eller

4) försäljning som sker utomlands, om denna hade medfört skattskyldighet eller berättigat till återbäring enligt 1—3 punkten, om verksamheten hade bedrivits i Finland.

131 a §

Om varan eller tjänsten förvärvas för i 43 a § avsedd skattefri försäljning av investeringsguld, har näringsidkaren rätt att få återbäring för

1) skatt som skall betalas på skattepliktigt investeringsguld som han köper av en säljare som avses i 43 c,

2) skatt som inkluderats i förvärv av annat guld som av näringsidkaren eller på uppdrag av honom,

3) skatt som skall betalas på tjänster som innebär en förändring av formen, vikten eller renheten hos investeringsguld eller annat guld.

Om varan eller tjänsten förvärvas för i 43 a § avsedd skattefri försäljning av investeringsguld har den näringsidkare som framställer investeringsguld eller som omvandlar investeringsguld eller annat guld till investeringsguld rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv av en vara eller tjänst i anslutning till framställningen eller omvandlingen och som hade kunnat dras av med stöd av bestämmelserna i 10 kap., om verksamheten hade medfört skattskyldighet.

En näringsidkare har rätt att få återbäring för i 1 och 2 mom. avsedd skatt som inkluderats i förvärv även då förvärvet har samband med sådan försäljning skr utomlands sker som och som hade berättigat till återbäring enligt 1 eller 2 mom., om verksamheten hade bedrivits i Finland.

132 §

En utlänning har inte rätt att få återbäring enligt 131 §, om han har rätt till återbäring enligt 122 §.

133 §

Vad denna lag stadgar om avdragsgill an-

132 §

En utlänning har inte rätt att få återbäring enligt 131 eller 131 a §, om han har rätt till återbäring enligt 122 eller 122 a §.

133 §

Vad som i denna lag bestäms om avdrags-

Gällande lydelse

vändning och avdragbar skatt tillämpas också på sådan användning som berättigar till återbäring och skatt som skall återbäras, som avses i 130 och 131 §§.

Vad 21 och 22 §§ stadgar om varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med en skattepliktig rörelse tillämpas också på varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med verksamhet som berättigar till återbäring enligt 131 §.

Vad 13—23 kap. stadgar om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 130 och 131 §§ samt på den som gör ett gemenskapsinternt varuförvärv och som med stöd av 72 f § inte behöver betala skatt.

Vad 3 mom. stadgar tillämpas dock inte på en person som i Finland inte bedriver annan försäljning än sådan som berättigar till återbäring enligt 131 § och som inte vill använda sin rätt till återbäring. Om det är fråga om försäljning som avses i 72 a §, tillämpas dock 3 mom.

150 §

Återbäring enligt 122 § skall ansökas skriftligen hos Nylands länsskatteverk.

Föreslagen lydelse

gill användning och avdragbar skatt tillämpas också på sådan användning som berättigar till återbäring och skatt som skall återbäras, som avses i 130—131 a §.

Vad som i 21 och 22 § bestäms om varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med en skattepliktig rörelse tillämpas också på varor som tillverkats eller tjänster som utförts i samband med verksamhet som berättigar till återbäring enligt 131 och 131 a §.

Vad som i 13—23 kap. bestäms om skattskyldiga tillämpas också på den som är berättigad till återbäring enligt 130—131 a § samt på den som gör ett gemenskapsinternt varuförvärv och som med stöd av 72 f § inte behöver betala skatt.

Vad som bestäms i 3 mom. tillämpas dock inte på en person som i Finland inte bedriver annan försäljning än sådan som berättigar till återbäring enligt 131 § och som inte vill använda sin rätt till återbäring. Om det är fråga om försäljning av investeringsguld som avses i 43 b § eller försäljning som avses i 72 a §, tillämpas dock 3 mom.

150 §

Återbäring enligt 122 och 122 a § skall ansökas skriftligen hos Nylands skatteverk.

170 a §

Den som säljer investeringsguld skall på uppmaning av skattestyrelsen eller skatteverket visa upp i 209 c § avsett material för granskning och lämna uppgifter om det.

193 §

För den skattskyldige är besvärstiden tre år från utgången av räkenskapsperioden eller, om beslutet avser flera räkenskapsperioder, från utgången av den sista av dem, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet. Over beslut som gäller förhandsavgörande eller beslut som avses i 175 § 2 mom. får näringsidkaren anföra besvär inom 30 dagar från delfäendet. För skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det beslutet fattades.

För den skattskyldige är besvärstiden tre år från utgången av räkenskapsperioden eller, om beslutet avser flera räkenskapsperioder, från utgången av den sista av dem, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet. Over beslut som gäller förhandsavgörande eller beslut som avses i 175 § 2 mom. får näringsidkaren anföra besvär inom 30 dagar från delfäendet. Beslutet kan delges utan användning av mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. För skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det beslutet fattades.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

des.

209 a §

Närmare bestämmelser om uppgifter som skall antecknas i verifikationen utfärdas genom förordning.

När säljaren väljer skattepliktighet för försäljning enligt 43 c § skall han i verifikationen göra en anteckning om att försäljningen är skattepliktig.

Säljaren skall vid försäljning enligt 8 a och 9 § i verifikationen göra en anteckning om att köparen är skattskyldig.

Närmare bestämmelser om uppgifter som skall antecknas i verifikationen utfärdas genom förordning.

209 c §

En sådan säljare av investeringsguld som avses i 43 a och 43 c § skall alltid identifiera kunden då värdet av en transaktion eller det sammanlagda värdet av flera sinsemellan sammanhängande transaktioner uppgår till minst 90 000 mark. Säljaren skall med till buds stående medel även identifiera en person för vars räkning ovan nämnda kund sannolikt handlar.

Identifiering behövs inte om kunden är en näringsidkare avses i 6 § 6 mom. lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998).

Närmare bestämmelser om identifiering av i 1 mom. avsedda kunder och om bokföring av transaktioner utfärdas genom förordning.

Det material som avses i 1 och 3 mom. skall bevaras i sex år sedan utgången av det kalenderår under vilket den räkenskapsperiod har utgått då transaktionen eller den sista av de sinsemellan sammanhängande transaktionerna gjordes.

218 §

Den som trots uppmaning av myndighet underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 161, 162, 162 a, 162 b eller 165 §, 166 § 1 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 209 eller 209 a § skall dömas till böter för mervärdesskatteförseelse.

Den som underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 209 c § eller trots uppmaning av myndighet sin skyldighet enligt 161, 162, 162 b eller 165 §, 166 § 1 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 170 a, 209 eller 209 a § skall dömas till böter för mervärdesskatteförseelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts, skyldighet att betala skatt på en införd vara har uppkommit eller en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk efter att lagen trätt i kraft.

Bestämmelserna om skatt som skall dras av och återbäras tillämpas när en såld vara har levererats till eller en tjänst utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts eller skyldighet att betala skatt på en införd vara har uppkommit för den som har rätt till avdrag eller återbäring efter att lagen trätt i kraft.
